

BANK OF BAKU SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il üzrə
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT	2-3
MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ	4
31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat	5
Kapitalda dəyişiklik haqqında konsolidə edilmiş hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat	7-8
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər:	
1. Ümumi məlumat	9
2. Əhəmiyyətli mühasibat uçotu qaydaları	10
3. Yeni və düzəliş edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının Tətbiqi (MHBS)	20
4. Yenidən təsnifləndirmələr	23
5. Dəyərsizləşmə itkisi üzrə ehtiyatlar	24
6. Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri	25
7. Digər gəlirlər	25
8. Əməliyyat xərcləri	26
9. Mənfəət vergisi	26
10. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	27
11. Banklar və digər kredit institutlarından alınıb vəsaitlər	28
12. Müştərilərə verilmiş kreditlər	28
13. Satıla bilən investisiyalar	31
14. Digər borc qiymətli kağızları	31
15. Əmlak və avadanlıq	32
16. Qeyri-maddi aktivlər	33
17. Digər aktivlər	33
18. Banklar və digər maliyyə institutlarından alınıb vəsaitlər	33
19. Müştərilərə verilmiş kreditlər	35
20. Digər öhdəliklər	36
21. Subordinasiya borcları	36
22. Səhmdar kapitalı	36
23. Öhdəliklər və şərti aktivlər	36
24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	38
25. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	40
26. Kapital adekvatlığı	40
27. Riskin idarə edilmə siyasəti	41
28. Baş verən hadisələr	49

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARIXINƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik Bank of Baku Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və onun törəmə müəssisələrinin ("Qrup") 31 dekabr 2011-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixə bitən il üzrə əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişiklikləri düzgün əks etdirən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") müvafiq olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsi və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərilməsi üçün MHBS-nin xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə;
- Qrupun fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrup daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin yaradılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Qrupun əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə, onun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun gəldiyini təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılması;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə; və
- Saxtakarlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Qrupun 31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 16 may 2012-ci il tarixdə rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

İdarə Heyəti tərəfindən:

İdarə Heyətinin Sədr Əvəzi
Fərid Hüseynov

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Baş Mühasib
Rəna Əfəndiyeva

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ

Bank of Baku Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və Direktorlarına

Biz Bank of Baku Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə - "Qrup") 31 dekabr 2011-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə bitən il üzrə məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatlardan, habelə mühüm mühasibat uçotu siyasətlərinin xülasəsi və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına müvafiq olaraq hazırlanması və düzgün təqdimatına, habelə saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin müşahidə olunmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin qənaətinə əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdir. Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına müvafiq olaraq həyata keçirdik. Bu standartlar bizdən etik tələblərə riayət etməyimizi, eləcə də maliyyə hesabatlarında mühüm təhriflərin olmadığına kifayət tərzdə əminliyin əldə edilməsi üçün auditə planlaşdırmağımızı və həyata keçirməyimizi tələb edir.

Audit zamanı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğ və açıqlamalara dair audit sübutlarının əldə olunması üzrə prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mülahizəsi, o cümlədən maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhrif risklərinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Belə risklərin qiymətləndirilməsini həyata keçirərkən auditor şəraitə uyğun olaraq audit prosedurlarının planlaşdırılması məqsədilə müəssisənin daxili nəzarət sistemini, həmin sistemin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, müəssisə tərəfindən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi ilə əlaqədar olaraq nəzərdən keçirir. Auditə, həmçinin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiqliyinin və irəli sürülmüş mühasibat təxminlərinin əsaslı olduğunun qiymətləndirilməsi, habelə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının təhlili daxildir.

Hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün əsas verən yetərli və uyğun audit sübutu əldə etmişik.

Rəy

Fikrimizcə, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Qrupun 31 dekabr 2011-ci il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini və onun həmin tarixdə bitən il üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına müvafiq olaraq düzgün əks etdirir.

Diğər məsələ

Qrupun 31 dekabr 2010-cu il və həmin tarixə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi 10 may 2011-ci il tarixində bu hesabatlar üzrə şərtsiz rəyini ifadə etmiş diğər auditor tərəfindən aparılmışdır.

16 may 2012-ci il
Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MƏCMU GƏLİR HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT

(Min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il
Faiz gəlirləri			
Müştərilə verilmiş kreditlər, maliyyə lizinqi istisna olmaqla		61,094	41,562
Maliyyə lizinqi		961	724
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər		258	380
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları		251	230
Zəmanətlər		176	126
Digər borc qiymətli kağızları		152	110
	24	62,892	43,132
Faiz xərcləri			
Müştərilər qarşısında öhdəliklər		(20,647)	(14,104)
Banklar və digər maliyyə institutları qarşısında öhdəliklər		(2,466)	(4,384)
Subordinasiya borcu		(412)	(374)
	24	(23,525)	(18,862)
FAİZ GƏLİRİ GƏTİRƏN AKTİVLƏR ÜZRƏ EHTİYAT XƏRCİNDƏN ƏVVƏL XALIS FAİZ GƏLİRİ		39,367	24,270
Kreditlər üzrə yaradılan ehtiyat	5, 24	(1,304)	(2,143)
XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ		38,063	22,127
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	6, 24	3,966	2,421
Xarici valyuta əməliyyatlarından xalis gəlirlər/(zərər):			
- dilinq		492	560
- məzənnə fərqləri		(102)	56
Digər gəlirlər	7	2,442	1,385
XALIS QEYRİ-FAİZ GƏLİRLƏRİ		6,798	4,422
İşçi heyəti üzrə xərclər	8, 24	(13,332)	(10,318)
Köhnəlmə və amortizasiya	8	(1,400)	(1,297)
Digər əməliyyat xərcləri	8, 24	(4,406)	(3,251)
QEYRİ-FAİZ XƏRCLƏRİ		(19,138)	(14,866)
MƏNFƏƏT VERGİSİNDƏN ƏVVƏL MƏNFƏƏT		25,723	11,683
Mənfəət vergisi güzəşti/(xərci)	9	521	(86)
XALIS MƏNFƏƏT		26,244	11,597
Digər məcmu gəlir/(zərər)		-	-
CƏMİ MƏCMU MƏNFƏƏT		26,244	11,597

İdarə Heyəti tərəfindən:

İdarə Heyətinin Sədr əvəzi
Fərid Hüseynov

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Baş Mühasib
Rəna Əfəndiyeva

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-49 səhifələrindəki qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

(Min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və ekvivalentləri	10	17,976	17,055
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	11	5,574	4,946
Müştərilərə verilmiş kreditlər	12, 24	257,580	178,176
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	13	8,691	26,616
Digər borc qiymətli kağızları	14	5,012	3,617
Əmlak və avadanlıq	15	9,684	8,620
Qeyri-maddi aktivlər	16	290	292
Digər aktivlər	17	2,490	605
		307,297	239,927
CƏMİ AKTİVLƏR			
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklar və digər kredit institutları qarşısında öhdəliklər	18	37,990	39,584
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	19, 24	206,158	155,756
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri		86	18
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	9	708	1,433
Digər öhdəliklər	20, 24	2,323	3,975
Subordinasiya borcu	21, 24	2,816	2,856
		250,081	203,622
Cəmi öhdəliklər			
KAPİTAL:			
Səhmdar kapitalı	22	26,180	12,852
Əmlakın yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatı		4,424	4,788
Bölüşdürülməmiş mənfəət		26,612	18,665
		57,216	36,305
Cəmi kapital			
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
		307,297	239,927

İdarə Heyəti tərəfindən:

İdarə Heyətinin Sədr əvəzi
Fərid Hüseynov

Baş Mühəsib
Rəna Əfəndiyeva

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-49 səhifələrindəki qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT

(min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	Səhmdar kapitalı	Əmlakın yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital ehtiyatı
31 dekabr 2009-cu il		6,800	5,156	20,904	32,860
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		-	-	11,597	11,597
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının köhnəlməsi			(368)	368	-
2009-cu il üzrə Mənfəətin kapitallaşdırılması	22	6,052	-	(6,052)	-
2009 və 2010-cu illər üzrə kapitallaşdırılmış mənfəət üzrə dividend vergisi		-	-	(2,152)	(2,152)
Elan edilmiş dividendlər	22	-	-	(6,000)	(6,000)
31 dekabr 2010-cu il		12,852	4,788	18,665	36,305
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		-	-	26,244	26,244
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının köhnəlməsi		-	(364)	364	-
2010-cu il üzrə mənfəətin kapitallaşdırılması	22	13,328	-	(13,328)	-
Elan edilmiş dividendlər	22	-	-	(5,333)	(5,333)
31 dekabr 2011-ci il		<u>26,180</u>	<u>4,424</u>	<u>26,612</u>	<u>57,216</u>

İdarə Heyəti tərəfindən:

İdarə Heyətinin Sədr əvəzi
Fərid Hüseynov

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Baş Mühasib
Rəna Əfəndiyeva

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-49 səhifələrindəki qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT

(min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ			
Alınmış faizlər		65,521	43,615
Ödənilmiş faizlər		(21,188)	(16,665)
Alınmış haqq və komissiyalar		5,168	3,506
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(1,202)	(1,085)
Xarici valyutalarda dilinqdən qazanılmış xalis gəlirlər		492	560
Alınmış digər gəlirlər		2,453	1,356
Ödənilmiş işçi heyəti xərcləri		(13,093)	(9,147)
Ödənilmiş digər əməliyyat xərcləri		(4,447)	(3,111)
		<hr/>	<hr/>
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişiklikdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən əldə edilən pul vəsaiti		33,704	19,029
<i>Əməliyyat aktivlərində xalis (artma)/azalma</i>			
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər		(659)	2,392
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(84,133)	(52,349)
Digər aktivlər		(412)	(51)
<i>Əməliyyat öhdəliklərində xalis artma/(azalma)</i>			
Banklar və digər maliyyə institutları qarşısında öhdəliklər		(508)	(12,309)
Müştərilər qarşısında öhdəliklər		48,436	61,563
Digər öhdəliklər		(1,286)	(405)
		<hr/>	<hr/>
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitləri		(4,858)	17,870
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(136)	-
		<hr/>	<hr/>
Əməliyyat fəaliyyətindən istifadə olunan/yaranan pul vəsaitləri		(4,994)	17,870
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarının alışı		(83,311)	(120,468)
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızlarının satışı və alışıdan gəlir		101,147	108,264
Digər borc qiymətli kağızlarının alışı		(1,354)	(3,589)
Əmlak və avadanlığın alışı		(3,911)	(724)
Əmlak və avadanlığın satışından nədaxil		9	11
Qeyri-maddi aktivlərin alışı	16	(48)	-
		<hr/>	<hr/>
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan/(istifadə olunan) pul vəsaitləri		12,532	(16,506)

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT (DAVAMI)

(min Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ			
Ödənilmiş dividendlər		(4,794)	(5,126)
Kapitalaşdırma üzrə ödənilmiş ödəmə mənbəyindən tutulan vergi		<u>(1,481)</u>	<u>(672)</u>
Maliyyələşdirmə fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		<u>(6,275)</u>	<u>(5,798)</u>
Valyuta məzənnəsi dəyişmələrinin xarici valyutalarda saxlanılan pul vəsaitləri qalıqlarına təsiri		<u>(342)</u>	<u>(91)</u>
NAĞD PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTMA/ (AZALMA)		921	(4,525)
NAĞD PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlində	10	<u>17,055</u>	<u>21,580</u>
NAĞD PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ, ilin sonunda	10	<u>17,976</u>	<u>17,055</u>

Əhəmiyyətli qeyri-pul maliyyələşdirmə əməliyyatları

2011-ci il ərzində Bankın həyata keçirdiyi qeyri-pul əməliyyatları 13,328 min manat məbləğində 2010-cu il mənfəətin kapitalizasiyası və buraxılmış səhmlərdən ibarət olmuşdur (2010- 2009-cu il mənfəətin kapitalizasiyası və buraxılmış səhmlər 6,052 min manat).

İdarə Heyəti tərəfindən:

İdarə Heyətinin Sədr Əvəzi
Fərid Hüseynov

Baş Mühasib
Rəna Əfəndiyeva

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

16 may 2012-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-49 səhifələrindəki qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2011-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR

(başqa cür qeyd edilməyəne qədər, min Azərbaycan manatı ilə)

1. ÜMUMİ MƏLUMAT

Bank of Baku ASC Qrupun ana müəssisəsidir. 18 fevral 2005-ci ildə "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Kommersiya Bankı və Bank İlbank Qapalı Səhmdar Kommersiya Bankı birləşmiş və Bank of Baku ("Bank") Açıq Səhmdar Kommersiya Bankı adı altında yeni bankı təsis etdilər. Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") 18 fevral 2005-ci il tarixli 247 sayılı bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. Bank 15 may 2006-cı ildə "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Kommersiya Bankı adını "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti adına dəyişmişdir.

Bank əhalidən depozitlər qəbul edir, kreditlər verir, Azərbaycanda və xaricdən ödənişlər köçürür, valyuta mübadilə edir və kommersiya və pərakəndə müştərilərə bank xidmətlərini göstərir. Əsas ofisi Bakı şəhərində yerləşməklə şəhərdə və Azərbaycanın digər şəhərlərində 18 (2005-ci il: 15) filiala (2010-cu il: 1 xidmət məntəqəsi) malikdir. Bankın qeydiyyatdan keçmiş hüquqi ünvanı belədir: Atatürk Prospekti 42, AZ 1069, Azərbaycan.

30 iyul 2007-ci il tarixindən etibarən Bank depozit sığorta sisteminin üzvüdür. Sistem Depozit Sığortası haqqında Qanun və digər qaydalar əsasında fəaliyyət göstərir və Azərbaycan Depozit Sığorta Fondu tərəfindən tənzimlənir. Sığorta biznes tənəzzülü və ARMB-nın bank lisenziyasının ləğv edildiyi təqdirdə hər fərdi hal üzrə 30 min Azərbaycan manatına qədər olan məbləğdə Bankın fərdi depozitorlara olan öhdəliyini ödəyir .

Bank konsolidə edilmiş bank qrupunun ("Qrup") ana müəssisəsidir və qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına aşağıdakı müəssisələr daxildir:

Adı	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə	Təsisçi payı və ya hissəsi/ səvermə hüquqları (%)		Fəaliyyətin növü
		2011-ci il	2010-cu il	
<i>Bank of Baku ASC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	<i>Ana müəssisə</i>		<i>Bankçılıq</i>
<i>BOB Broker MMC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	100	100	<i>Broker xidmətləri</i>

"BOB Broker" MMC ("Törəmə müəssisə") Bankın tam sahib olduğu törəmə müəssisə olub Bankın maliyyə hesabatlarında konsolidasiya edilir. Törəmə müəssisə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi əsasında 28 fevral 2007-ci ildə məhdud məsuliyyətli cəmiyyət qismində təsis edilmişdir. Əsasən Azərbaycan fond birjasında qiymətli kağızların brokerliyi ilə məşğuldur. 15 may 2007-ci ildən Azərbaycan Respublikası Qiymətli Kağızlar Komitəsinin qiymətli kağızları ilə əməliyyatlar üzrə lisenziyanı buraxır.

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu illər üzrə Bankın buraxılmış səhmlərinə aşağıdakı səhmdarlar sahib olmuşlar:

	31 dekabr 2011-ci il, %	31 dekabr 2010-cu il, %
Səhmdar		
NAB Holding	40.00	40.00
Azpetrol Neft Şirkəti MMC	28.89	28.89
Rafiq Əliyev	11.22	11.22
Elçin İsayev	10.00	10.00
Azinvest MMC	9.89	9.89
Cəmi	100	100

NAB Holding Nader Mohagdegh Oromi, Bahram Mohaghegh Oromi və Şahram Mohaqregh Oromi tərəfindən nəzarət edilir. Azpetrol Neft Şirkəti MMC-nin son səhmdarı Məmmədov İbrahim, Azinvest MMC-dən Rafiq Əliyevdir. R. Əliyev Bankın səhmdar kapitalının 21.11%-nə sahibdir (birbaşa iştirak payının 11.22%-i və Azinvest MMC vasitəsilə 9.89%-i).

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları buraxılması üçün 16 may 2012-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Uyğunluq haqqında bəyanat

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotu üzrə Beynəlxalq Standartları Şurası ("MÜBSS") tərəfindən buraxılmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən verilmiş şərtlərə müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

Təqdimat meyarlarının digər əsasları

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun proqnozlaşdırıla bilən gələcəkdə fasiləsizlik prinsipinə uyğun olaraq fəaliyyətini davam etdirə biləcəyi haqqında fərziyyələr əsasında hazırlanmışdır.

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları, başqa cür qeyd edilməyə qədər, Azərbaycan Manatı (manat) ilə ifadə edilir. Maliyyə hesabatları aşağıda göstərilən mühasibat uçotu qaydalarında izah edildiyi kimi yenidən qiymətləndirmə məbləğində və ya ədalətli dəyərlə ölçülmüş binalar və bəzi maliyyə alətləri istisna olunmaqla, ilkin dəyər əsasında tərtib edilmişdir. İlkin dəyər ümumi olaraq aktivin mübadilə edilə biləcəyi ədalətli dəyərə əsaslanır.

Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş Bank və onun konsolidə edilmiş şirkətləri mühasibat uçotunu yerli mühasibat uçotu qaydalarına uyğun olaraq aparırlar. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları məcburi mühasibat uçotu qaydalarına istinadən hazırlanmış və MHBS-na uyğunlaşdırılması üçün tərtibatında düzəlişlər edilmişdir.

Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzun-müddətli) ərzində əvəzləşdiriləcək və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlili 27 sayılı Qeyddə göstərilir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud da eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda bir-birinə qarşı əvəzləşdirilir, xalis məbləği isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Hər hansı mühasibat uçotu standartı və ya şərhilə tələb olunmayınca və ya yol verilməyincə, və Qrupun mühasibat uçotu siyasətində konkret açıqlanmayınca gəlir və xərclər konsolidə edilmiş mənfəət gəliri və zərəri barədə hesabatda əvəzləşdirilmir.

Əsas mühasibat uçotu qaydaları aşağıda açıqlanır.

Konsolidasiya əsasları

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına Bankın və Bank tərəfindən nəzarət edilən müəssisələrin (onun törəmə müəssisəsi) maliyyə hesabatları daxildir. Nəzarət o zaman həyata keçirilir ki, Bank sərmayə qoyulan müəssisənin fəaliyyətlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə onun maliyyə və əməliyyat siyasətini tənzimləmək iqtidarında olsun.

Törəmə müəssisələrdə tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının Qrupdakı digər müəssisələr tərəfindən istifadə olunan mühasibat uçotu qaydalarına uyğunlaşdırılması üçün lazımi olduqda törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir.

Qruparası bütün əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidə zamanı tam silinir.

Faiz gəliri və xərclərini tanınması

Faiz gəliri və xərci effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, hesablama metodu ilə uçot əsasında tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun amortizasiya olunmuş dəyərini hesablanması və faiz gəliri yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis balans məbləğinədək dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Gəlir borc alətləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi əsasında uçotda tanınır.

Maliyyə aktivi yaxud bənzər maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan zərərin baş verməsi nəticəsində hesabdan qismən (bir hissəsi qismən) silinərsə, faiz gəliri bundan sonra dəyersizləşmə üzrə zərərin ölçülərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

Ədalətli dəyərle qeyd edilən aktivlər üzrə qazanılmış faizlər faiz gəliri daxilində təsnif edilir.

Gəlirin tanınması – digər

Haqq və komissiya gəlirinin tanınması

Kreditlərin verilməsinə görə komissiya haqqları birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılması xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması gətirib çıxaracağı ehtimal edilən hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin alınması xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələncəyi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı kredit verilişi müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya haqqı müddət başa çatdığı anda mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Kredite xidmət etmə haqqı kredit üzrə ödənişlər yerinə yetirildiyi təqdirdə gəlirlər kimi uçotda tanınır.

Bütün digər haqqlar ödəniş xidməti göstərildiyi hallarda uçotda tanınır.

Divident gəlirinin tanınması

Dividend gəliri əks –dividend (“dividentdən kənar”) tarixində tanınır (bu şərtlə ki, Qrupun iqtisadi mənfəətlərdən yararlanma biləcəyi mümkün olsun və mənfəətin məbləği düzgün hesablanma bilsin).

Maliyyə alətləri

Qrup maliyyə aləti üzrə müqavilə öhdəliyinə tərəf olduğu halda, maliyyə aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin adı alqı – satqısı prosesləri hesablaşma tarixi üzrə uçot üsulundan istifadə etməklə tanınır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin anda ədalətli dəyərle ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və buraxılmasına aidiyyəti olan birbaşa əməliyyat xərcləri uçotda ilkin tanınma anında maliyyə aktivləri yaxud maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərində əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kassadakı qalıq vəsaitlərdən, məcburi ehtiyatlar istisna olmaqla, ARMB-nin alınacaq vəsaitlərdən və ilkin ödəniş müddəti 90 gündən artıq olmayan və müqavilə borclarından azad olan digər banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlərdən ibarətdir.

Maliyyə aktivləri

Qrupun maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalar üzrə təsnif edilir: “ödəniş müddətinə qədər saxlanılan” investisiyalar, “satıla bilən” (SB) maliyyə investisiyalar və “kreditlər və debitor borcları”.

Təsnifləşdirmə maliyyə alətinin mahiyyəti və məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma anında müəyyən olunur.

Satıla bilən maliyyə aktivləri

Satıla bilən maliyyə aktivləri satıla bilməsinə görə müəyyən edilmiş yaxud da (a) verilmiş kreditlər və debitor borcları, (b) ödəmə müddətinə qədər saxlanılan investisiyalar və ya (c) mənfəət və zərər uçotunda ədalətli dəyerdə qeyd edilən maliyyə aktivləri kimi təsnif olunmayan qeyri-derivativlərdir.

Qrup tərəfindən saxlanılan Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının notları SB qismində təsniflənərək fəal bazarda alqı satqı edilir və ədalətli dəyerdə qeyd olunur.

Fəal bazarda qiyməti bəyan edilməmiş və ədalətli dəyəri düzgün ölçülə bilməyən SB investisiya qiymətli kağızları hər hesabat dövrünün sonunda müəyyən olunmuş hər hansı ehtimal olunan zərər çıxılmaqla ilkin dəyərində ölçülür.

Kreditlər və debitor borcları

Sabit və ya müəyyən oluna bilən ödənişləri olan və fəal bazarda qiyməti bəyan edilməmiş ticarət debitor borcları, müştərilərə verilmiş kreditlər və digər debitor borcları "müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları" kimi təsnif edilir. Müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə dəyərsizləşmə çıxıldıqdan sonra amortizasiya olunmuş dəyerdə ölçülür. Faiz gəliri, faizin tanınması cüzi əhəmiyyət kəsb etdiyi qısa-müddətli kreditlər istisna edilməklə, effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə uçotda tanınır.

Digər borc qiymətli kağızları

Bu təsnifata sabit və ya müəyyən olunan ödənişlər və sabit ödəmə tarixinə malik borclara malik kvotasız qeyri-derivativ maliyyə aktivləri daxildir. Rəhbərlik ilkin tanınma zamanı digər borc qiymətli kağızların təsnifatını müəyyən edir və hər hesabat dövrünün sonunda həmin təsnifatın müvafiqliyini yenidən qiymətləndirir. Digər borc qiymətli kağızları amortizasiya edilmiş dəyerdə hesablanır və 39 sayılı MUBS çərçivəsində kredit və debitor borcları kimi təsniflənir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri dəyərsizləşmənin müəyyən edilməsi məqsədilə hər hesabat dövrünün sonunda qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin ilkin tanınmasından sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində investisiyaların gələcək pul hərəkətinin təsirə məruz qaldığına sübut edən obyektiv sübut yaranarsa, maliyyə aktivləri dəyərsizləşmiş hesab edilir.

SB kimi təsnif edilən bazara çıxarılmamış investisiya qiymətli kağızlarına gəldikdə isə, belə qiymətli kağızın ədalətli dəyərinin uzun sürən müddət ərzində ilkin dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi onun dəyərsizləşməsinə sübut edən obyektiv sübut hesab edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri halında, dəyərsizləşməni göstərən amillərə aşağıdakılar aiddir:

- Emitent və ya qarşı tərəfinin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri; yaxud
- Əsas borc məbləği və ya faizlərin vaxtında ödənilməməsi və ya ödəmə öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi halları kimi müqavilə şərtlərinin pozulması
- Borcalanın müflisliyə uğrayacağı və ya maliyyə strukturunun yenidən təşkil edəcəyi güman olunduqda yaxud da
- Maliyyə çətinlikləri səbəbindən qeyd olunan maliyyə aktivinin təqdim edildiyi fəal bazar məkanlarının yox olması.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları kimi müəyyən maliyyə aktivləri kateqoriyaları halında, ayrı-ayrılıqda dəyərsizləşməyəcəyi qiymətləndirilən aktivlər, əlavə olaraq, dəyərsizləşmənin müəyyən olunması məqsədilə kollektiv şəkildə təhlil edilir. Müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları portfelinin dəyərsizləşdiyini göstərən obyektiv sübutlara Qrupun ödənişlərin yığılması ilə bağlı keçmiş təcrübəsi, portfeldə vaxtı gecikdirilən ödəmələrin sayının artması, eləcə də borc öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqələndirilən yerli və ya ölkə iqtisadi şəraitlərdə müşahidə olunan dəyişikliklər aid edilə bilər.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə qeyd edilən maliyyə aktivləri halında, hesabatda tanınmış ehtimal olunan zərərin məbləği aktivin balans dəyəri ilə maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılmış təxmin edilən gələcək pul vəsaiti hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərqdən ibarətdir.

Alınma dəyəri ilə qeyd edilən maliyyə aktivləri halında isə, ehtimal olunan zərərin bütün məbləği aktivin balans dəyəri ilə bənzər maliyyə aktivləri üçün tətbiq olunan cari bazar gəlirlilik norması dərəcəsinə diskontlaşdırılmış təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərqlə ölçülür. Belə ehtimal olunan zərəri sonrakı dövrlərdə əvəzləşdirilmir.

Maliyyə aktivinin balans dəyəri, belə dəyərin ehtiyatlar hesabına azalmasını nəzərdə tutulan verilmiş kreditlər və debitor borcları halı istisna edilməklə, bütün maliyyə aktivləri üçün birbaşa olaraq ehtimal olunan zərəri məbləğində azaldılır. Müştərilərə verilmiş kreditlər və ya debitor borcu yığıla bilməz hesab edildikdə, belə məbləğlər ehtiyatlar hesabına qarşı silinir. Ehtiyatlar hesabının balans məbləğindəki dəyişikliklər mənfəət və zərər müddəalarında tanınır. SB kimi təsnif edilən bazara çıxarılmamış investisiya qiymətli kağızlarının dəyərsizləşməsi zamanı digər məcmu gəlirdə əvvəl tanınan gəlir və ya xərclər müddət ərzində mənfəət və ya zərər kimi təkrar təsnifatlandırılır.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən aktivlər halında, sonrakı dövrdə ehtimal olunan zərəri azalarsa və bu azalmanın dəyərsizləşmənin uçotda tanındığı andan sonra baş vermiş hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilsə, bundan qabaq uçotda tanınmış ehtimal olunan zərəri mənfəət və zərər hesabına əvəzləşdirilir bu şərtlə ki, dəyərsizləşmənin əvəzləşdirildiyi tarixdə investisiyanın balans məbləği dəyərsizləşmə uçotda tanınmadığı təqdirdə amortizasiya dəyərindən artıq olmasın. SB kapital qiymətli kağızlarına gəldikdə, əvvəllər mənfəət və zərər müddəalarında tanınmış dəyərsizləşmə üzrə zərər mənfəət və zərər hesabında əvəzləşdirilmir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərdən sonra ədalətli dəyerdə baş vermiş hər hansı artım digər məcmu gəlirlər hesabında tanınır və investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyatlar başlığı altında toplanılır. SB borc qiymətli kağızlar halında isə, investisiyaların ədalətli dəyərindəki artım dəyərsizləşmənin tanındığı andan sonra baş vermiş hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirildikdə, dəyərsizləşmə üzrə zərər mənfəət və zərər hesabına əvəzləşdirilir.

Şərtləri təkrar razılaşıdırılmış kreditlər

Mümkün olan hallarda Qrup girovun mənimsənilməsi əvəzinə kredit şərtlərinin təkrar razılaşıdırılması məqsədini güdür. Bu ödəniş müddətinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşıdırılmasını nəzərdə tuta bilər. Şərtlər yenidən razılaşıdırıldıqda, hər hansı dəyərsizləşmə şərtlərdə dəyişikliklərin edilməsindən əvvəl hesablanmış ilkin effektiv faiz dərəcəsinə istisna etməklə ölçülür və kredit vaxtı ötmüş hesab edilmir. Rəhbərlik bütün kriteriyaların tələblərinin yerinə yetirildiyini və gələcək ödənişlərin baş tutacağını təmin etmək məqsədilə şərtləri təkrar razılaşıdırılmış kreditləri nəzərdən keçirir. Kreditlərin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə istisna etməklə hesablanan fərdi və birgə dəyərsizləşmə qiymətləndirilməsinin obyektivi olmaqda davam edir.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlər və avanslar yığıla bilməz hesab edildikdə ehtimal olunan zərəri üçün ehtiyatlara qarşı hesabdan silinir. Rəhbərlik Qrupa ödənilməli olan borcların yığılması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdikdən və Qrup saxladığı bütün girov vəsaitləri satdıqdan sonra kreditlər və avanslar hesabdan silinir. Əvvəllər hesabdan silinmiş məbləğlərin sonradan bərpa edilməsi ödənişlərin qaytarılması dövründə mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir. Qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq kreditlər yalnız Müşahidə Şurasının təsdiqindən sonra və müəyyən hallarda Məhkəmənin müvafiq qərarlarına əsasən hesabdan silinir.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə aktivinin tanınması (və ya, müvafiq halda maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya oxşar maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) aşağıdakı hallarda dayandırılır:

- Aktivdən pul vəsaiti hərəkətini əldə etmək hüququnun müddəti başa çatdıqda;
- Qrup aktivdən pul vəsaitini almaq hüququnu köçürmüş və ya saxlamış, lakin "köçürmə razılaşması" vasitəsilə üçüncü tərəfə maddi yubanma olmadan həmin vəsaitləri tam ödəmək öhdəliyini üzərinə götürmüşsə
- Qrup aktivin bütün risk və mükafatlarını ya (a) köçürmüş, ya da köçürməmiş və ya saxlamamış olduğu, lakin aktivin üzərində nəzarətini köçürmüş olduğu halda,

Maliyyə aktivinin tanınması ötürüldüyü və tanınmanın dayandırılmasına ötürmənin tətbiq edildiyi zaman dayandırılır. Köçürmə ilə a) Qrupun aktivin pul vəsaitini əldə etməsi üçün müqavilə hüquqlarını ötürməsi və ya b) aktivin pul vəsaitini alması hüququnu saxlaması, lakin həmin vəsaiti üçüncü tərəfə ödəməsi öhdəliyini daşması tələb olunur. Köçürmədən sonra, Qrup köçürülmüş aktivə sahibliyin risk və mükafatlarını saxlaması səviyyəsini yenidən qiymətləndirir. Əgər bütün risk və mükafatlar əsaslı şəkildə saxlanılmışsa, aktiv balansda qalmış olur. Əgər bütün risk və mükafatlar əsaslı köçürülmüşsə, aktivin tanınması dayandırılır. Əgər bütün risk və mükafatlar əsaslı şəkildə nə saxlanılmış, nə də köçürülmüşsə, Qrup aktivin üzərində nəzarəti saxlayıb saxlamamasını qiymətləndirir. Əgər nəzarəti saxlamayıbsa, aktivin tanınması dayandırılır. Qrupun aktiv üzərində nəzarəti saxladığı hallarda, davamlı fəaliyyəti müddətində aktivin tanınmasını davam etdirir.

Maliyyə öhdəlikləri və buraxılmış kapital alətlər

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtləri, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətlərinə verilmiş tərifə əsasən maliyyə öhdəlikləri yaxud da kapital müddəası kimi təsnif edilir.

Kapital aləti

Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra müəssisənin aktivlərinə qarşı qalan pay hüququnu təsdiqləyən hər hansı müqavilədir. Qrup tərəfindən buraxılmış kapital alətləri birbaşa buraxılış xərcləri çıxılmaqla əldə edilmiş vəsaitlər kimi tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri "digər maliyyə öhdəlikləri" kimi təsnif edilir.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri, banklar və digər maliyyə institutlarına verilən vəsaitlər daxil olmaqla, müştərilərə verilən vəsaitlər, digər öhdəliklər və subordinasiya borcları ilkin anda əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərle ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodu istifadə edilməklə və faiz xərcləri effektiv gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz xərclərinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul ödəmələrini maliyyə öhdəliyinin güman edilən müddəti yaxud (məqsədə müvafiq hallarda) daha qısa müddət ərzində ilkin tanınma zamanı xalis balans dəyərinə dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Qrup ödəniş öhdəliyini yerinə yetirərsə, belə öhdəlik ləğv olunarsa yaxud müddəti başa çatarsa və yalnız belə olan hallarda maliyyə öhdəliyinin tanınmasını dayandırır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditorun təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənsə, yaxud mövcud öhdəliyə əhəmiyyətli düzəlişlər edilərsə, belə əvəzləmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri və nəzəri olaraq ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Maliyyə zəmanəti müqavilələri

Maliyyə zəmanəti müqaviləsi borc aləti üzrə şərtlərə əsasən ödənişin edilməli olduğu tarixdə müəyyən debitorun belə ödənişləri yerinə yetirə bilməməsi səbəbindən qiymətli kağızın sahibinə dəymiş zərərin əvəzinin ödənilməsinə emitentdən tələb edən müqavilə formasıdır.

Qrup tərəfindən buraxılmış maliyyə zəmanəti müqavilələri ilkin olaraq ədalətli dəyərle ölçülür və, ƏDMZ-də yer almadığı halda, sonradan aşağıdakı məbləğlərdən daha yüksəyi ilə ölçülür:

- Ehtiyatlar, Şərti Öhdəliklər və Şərti Aktivlər adlı 37 sayılı MUBS-a əsasən müəyyən olduğu kimi müqavilə üzrə öhdəlik məbləğindən; və

- Məqsədemüvafiq hallarda gəlirlərin tanınması qaydalarına əsasən uçotda tanınmış yığılan amortizasiya çıxılmaqla ilkin tanınmış məbləğdən.

İcarə

İcarənin şərtləri sahibliyin bütün risk və mükafatlarını icarədarə ötürdüyü zaman icarə maliyyə icarəsi kimi təsniflənir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsniflənir.

Qrup icarədar qismində

Əməliyyat icarəsi ödənişləri icarə olunan əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt müddətində başqa sistemə əsasın daha məqsəduyğun olduğu halı istisna etməklə icarə müddəti boyu birbaşa xərc kimi tanınır. Əməliyyat icarəsindən yaranan şərti icarə haqqları baş verdiyi müddətdə xərc kimi tanınır.

İcarə stimullarının əməliyyat haqqında daxil olduğu halda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimulların ümumi faydası kirayə verilən əmlakdan iqtisadi faydanın istehlak edildiyi vaxt çərçivəsinə başqa sistemə əsasın daha məqsəduyğun olduğu hal istisna olmaqla birbaşa icarə xərcinin azalması kimi tanınır.

Qrup icarəçi qismində

Maliyyə lizinqi üzrə icarəçidən alınan aktivlər Qrupun lizinqdə xalis investisiyasının məbləğində debitor borcları kimi uçota alınır. Maliyyə lizinqi üzrə gəlirlər lizinqlə bağlı Qrupun xalis investisiya üzrə gəlirin daimi dövrü dərəcəsini əks etdirmək üçün mühasibat dövrləri üzrə bölünür.

İcarə üzrə ödənişlər müvafiq lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır. Əməliyyat lizinqinin razılaşdırılması və təşkili zamanı çəkilmiş ilkin birbaşa xərclər icarəyə verilmiş aktivin balans dəyərində əlavə edilir və lizinq müddəti üzrə düz xətt əsasında tanınır.

Əmlak və avadanlıq

Məhsulun istehsalı və təchizatı yaxud da inzibati məqsədlər üçün istismar edilən torpaq və binalar halında, sonrakı dövrlərin yığılmış köhnəlmə və yığılmış ehtimal olunan zərəri çıxılmaqla torpaq sahəsi ilkin dəyəri ilə, binalar isə, maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda yenidən qiymətləndirmə dəyərində qeyd edilirlər ki, bu dəyər də onların yenidən qiymətləndirmə tarixinə olan ədalətli dəyərini təşkil edir. Yenidən qiymətləndirmə balans məbləğinin hər hesabat dövrünün sonunda ədalətli dəyəri tətbiq etməklə müəyyən oluna biləcək balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməyəcəyini təmin etmək üçün kifayət qədər müntəzəm qaydada həyata keçirilir.

Binaların yenidən qiymətləndirilməsindən irəli gələn hər hansı yenidən qiymətləndirmə artımı digər məcmu gəlirlər hesabatında tanınır və kapitalda yığılır, hərçənd ki, belə artımın bundan əvvəl mənfəət və zərər uçotunda tanınmış eyni aktivin yenidən qiymətləndirmə azalmasını əvəzləşdirdiyi və nəticə etibarlı ilə, öncədən xərclənmiş azalma həcmində mənfəət və zərər hesabının kreditinə yazıldığı hal istisna edilir. Binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan balans dəyərində azalması, bu məbləğ həmin aktivin əvvəlki yenidən qiymətləndirilməsi ilə bağlı əmlakın yenidən qiymətləndirmə ehtiyatındakı qalıqdan, əgər varsa, artıq olduğu halda mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Yenidən qiymətləndirilmiş binalar üzrə köhnəlmə mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Yenidən qiymətləndirilmiş əmlak satıldıqda yaxud istismardan çıxarıldıqda, bununla əlaqədar əmlakın yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatındakı qalıq yenidən qiymətləndirmə gəliri birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına köçürülür.

Azad mülkiyyət olan torpaq sahəsinə köhnəlmə hesablanır.

Mebel və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və yığılmış ehtimal olunan zərər çıxılmaqla ilkin dəyərdə uçotda qeyd edilir.

Köhnəlmə düz xətt metodundan istifadə etməklə aktivlərin faydalı istismar müddətində qalıq dəyəri çıxıldıqdan sonra ilkin dəyəri və ya qiymətləndirilməsinin (azad mülkiyyət təşkil edən torpaq sahəsi, habelə tikintisi başa çatmamış əmlak vasitələri istisna edilməklə) hesabdan silinməsi məqsədilə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddəti, qalıq dəyər və köhnəlmə metodu perspektiv əsaslarla uçotu aparılan hesablamalarda hər hansı dəyişikliklərin aşağıdakı illik dərəcələrlə təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlili edilir:

31 dekabr 2011-ci il	
Binalar	5%
Mebel və avadanlıq	20%
Kompüterlər və kommunikasiya avadanlığı	25%
Avtomobillər	20%
Digər	20%

Əmlak və avadanlıq vasitələri hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq iqtisadi fayda gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq vəsaitlərinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərərlər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər

Müəyyən istismar ömrü olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və yığılmış ehtimal olunan zərər çıxılmaqla ilkin dəyəri ilə uçotda qeyd edilir. Köhnəlmə aktivin təxmin edilən faydalı istismar ömrü ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar ömrü və amortizasiya metodu perspektiv əsaslarla uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir. Qeyri-müəyyən istismar ömrü olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış ehtimal olunan zərər çıxılmaqla qeyd edilir. Qeyri-maddi aktivlər 10 il faydalı istismar dövrü üzrə amortizasiya edilir.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Qrup maddi və istismar ömrü müəyyən olunmuş qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə uğrayaraq qiymətlərinin düşüb – düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə sübut edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Bank belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə müvafiq və ardıcılığı gözlənilən əsaslar müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər, həmçinin, fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri satış ilə bağlı xərclər və istismar dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyərin daha yüksək olanıdır. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul hərəkəti pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul hərəkəti ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırkı bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsi istifadə etməklə cari dəyərində diskontlaşdırılır.

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərində kimi azaldılır. Ehtimal olunan zərəri yenidən qiymətləndirmədən irəli gələn azalma kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv uçotda yenidən qiymətləndirilmiş dəyerdə əks olunmayana qədər, belə zərər dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərində qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmənin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin yenidənqiymətləndirmədən irəli gələn artım kimi hesab edilyi hal olaraq müvafiq aktiv yenidənqiymətləndirilmiş dəyərlə uçotda əks edilməyə qədər, belə zərərin əvəzləşdirilməsi dərhal mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Vergitutma

Mənfəət vergisi xərcləri ödənilməli olan cari vergi və təxirə salınmış vergidən ibarətdir.

Cari vergi

Ödənilməli olan cari vergi il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında tutulur. Vergiyə cəlb olunan mənfəət digər illərdə vergiyə cəlb olunmuş yaxud gəlirdən çıxarılan və heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan yaxud gəlirdən çıxarılmayan gəlir və xərclər müddəaları ilə əlaqədar konsolidə edilmiş mənfəət və zərər haqqında hesabatda əksini tapmış mənfəətdən fərqlənir. Qrupun cari vergi ilə bağlı öhdəliyi hesabat dövrünün sonuna qanuni qüvvəsinə minmiş və ya tam həcmdə minmiş vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında əks olunan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanmasında istifadə edilən müvafiq vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərq əsasında tanınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumi hal olaraq, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri, ümumi hal olaraq, gəlirdən çıxarılan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır bu şərtlə ki, belə müvəqqəti fərqlərin hesaba alınması üçün gələcəkdə vergiyə cəlb olunacaq mənfəətin əldə olunması ehtimal edilsin. Müvəqqəti fərqlər qudvildən yaxud da nə vergiyə cəlb olunan mənfəətə, nə də ki, uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərən əməliyyatlar üzrə digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) irəli gələrsə, təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri uçotda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat dövrünün sonunda təhlili edilir və aktivin bütün və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunması üçün yetərli mənfəətin yaranacağı ehtimal edilməyən həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri hesabat dövrünün sonuna qanuni qüvvəsinə minmiş və ya qismən minmiş vergi dərəcələrinə (və vergi qanunlarına) əsaslanmaqla aktivin satıldığı və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə ölçülür. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin ölçülməsi Qrup hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyərini bərpa edəcəyi və ya ödəyini gözlədiyi halda yarana biləcək vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

İl üzrə cari və təxirə salınmış vergi

Cari və təxirə salınmış vergi digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən müddəalarla bağlı olduğu və, nəticə etibarilə, müvafiq olaraq digər məcmu gəlirlər və ya birbaşa kapital bəndi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Əməliyyat vergiləri

Azərbaycan Respublikasında Qrupun fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərcləri müddəası olaraq məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda daxil edilir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Qrupun keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Qrupdan öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanı bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri hərəkətinə istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun vaxt üzrə dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərinə bərabər olur.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəətin kənar qurum tərəfindən bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Şərti aktiv və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınmır, lakin, onların yerinə yetirilməsi ilə bağlı xərclərin yaranmasına ehtimallar reallıqdan uzaq olmayana qədər belə öhdəliklər açıqlanmalıdır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatlarda tanınmır, lakin, onlarla bağlı iqtisadi mənfəətin əldə olunacağı ehtimal edildikdə açıqlanmalıdır.

Xarici valyutalar

Qrupun hər fərdi müəssisəsinin maliyyə hesabatları hazırlanarkən, müəssisənin əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır. Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar müddələrin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olunduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-monetar müddələrin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlk dəfə xarici valyutada ölçülmüş qeyri-monetar müddələrin valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilmir. Monetar müddəalar üzrə mübadilə fərqləri mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında Qrupun ilin sonunda tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
1 ABŞ dolları/ AZN	0.7865	0.7979
1 Avro /AZN	1.0178	1.0560

Girov

Qrup məqsədamüvafiq hesab edildiyi hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov alır. Girov adətən müştəri əmlakının həbs olunmasını nəzərdə tutur və Qrupa müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar əmlaka qarşı iddianın irəli sürülməsi üçün əsas yaradır.

Müsadirə edilmiş girov ya balans dəyəri, yaxud da ədalətli dəyərindən satış üçün olan xərclər çıxılmaqla ölçülür.

Kapital ehtiyatı

Qrupun maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatında kapital daxilində qeyd edilən ehtiyatlar binaların ədalətli dəyərində dəyişikliklərdən ibarət olan yenidən qiymətləndirmə ehtiyatını əks etdirir.

Mühüm mühasibat uçotu mülahizələri və qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

Qrupun mühasibat qaydalarını tətbiq edərkən, direktorlardan digər mənbələrdən əldə edilməsi üçün hazır olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair mülahizələr, hesablamalar və təxminlərin irəli sürülməsi tələb olunur. Hesablamalar və əlaqədar təxminlər keçmiş təcrübəyə və müvafiq hesab edilən digər amillərə əsaslanır. Faktiki nəticələr həmin təxminlərdən fərqli ola bilər.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri

Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna qeyri-müəyyən təxminlərin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini daşıyır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borclarının dəyərsizləşməsi

Qrup dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borclarını mütəmmadi olaraq nəzərdən keçirir. Qrupun müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları portfelinə baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır. Qrup müştərilərə verilmiş kredit və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, (i) onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Qrupun hesabladığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalanlar maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Qrup hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eyni ilə, Qrup keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlar, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərinə əsaslanmaqla gələcək pul hərəkətində dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyələndirən aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə sübut edən obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Bank tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı şəraitlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarına maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Qrup Azərbaycan Respublikasında belə şəraitlərdə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi məbləği müvafiq olaraq 265,674 min manat və 186,638 min manat, ehtimal olunan zərərin məbləği isə müvafiq olaraq 8,094 min manat və 8,462 min manat təşkil etmişdir.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

25 sayılı qeyddə izah edildiyi kimi, Qrup müəyyən növlü maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan giriş məlumatlarından ibarət qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. 25 sayılı qeyddə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində tətbiq edilən əsas fərziyyələrə dair müfəssəl məlumat, eləcə də belə fərziyyələr üzrə həssaslıq təhlilinin təfərrüatları göstərilir. Rəhbərlik hesab edir ki, tətbiq olunan seçilmiş qiymətləndirmə üsulları və fərziyyələr maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün məqsədə uyğundur.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddəti

Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, Qrup hər hesabat ilinin sonunda əmlak və avadanlığın hesablanmış faydalı istismar ömrünü nəzərdən keçirir.

Təkrar qiymətləndirilmiş məbləğdə uçotda əks etdirilən əmlak və avadanlıq

Müəyyən əmlak vasitələri (binalar) uçotda yenidən qiymətləndirilmiş məbləğlərdə ölçülür. Sonuncu belə qiymətləndirmə 31 dekabr 2009-cu il tarixinə təsadüf etmişdir. Növbəti yenidən qiymətləndirmənin əsas etibarlı ilə 31 dekabr 2012-ci il tarixində həyata keçiriləcəyi planlaşdırılır. Yenidən qiymətləndirilmiş əmlakın 31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixlərinə balans dəyəri müvafiq olaraq 6,867 min manat və 6,977 min manat təşkil etmişdir.

3. YENİ VƏ DÜZƏLİŞ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ BEYNƏLXALQ STANDARTLARIN TƏTBİQİ (MHBS)

Qrup Mühasibat Uçotu üzrə Beynəlxalq Standartları Şurası ("MUBSS") və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən buraxılmış yeni və ya düzəliş edilmiş aşağıdakı standart və şərhləri qəbul etmişdir ki, bunlar da 31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il üzrə Bankın illik maliyyə hesabatı üzrə qüvvəyə minmişdir:

- 3 sayılı MHBS (2008) "Müəssisə Birləşmələri" / 27 sayılı MUBS "Konsolidə edilmiş və ayrıca maliyyə hesabatları" — MHBS-ə 2010-cu il may tarixli illik Təkmilləşmələr nəticəsində düzəlişlər: 1) düzəliş edilmiş MHBS-in qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl baş vermiş müəssisə birləşməsinin şərti nəzərə alınması üzrə keçid tələblər; 2) qeyri-nəzarət maraqlarının ölçülməsinin aydınlaşdırılması;
- 7 sayılı MHBS "Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar" — MHBS-ə 2010-cu il may tarixli illik Təkmilləşmələrdən nəticələnən düzəlişlər: açıqlamaların aydınlaşdırılması və təkrar müəyyənləşdirilmiş kreditlərə dair açıqlama tələbinin buraxılması;
- 24 sayılı MUBS "Əlaqəli Tərəf Açıqlamaları" — (2010-cu ildə düzəliş edildiyi kimi) əlaqəli tərəf anlayışını dəyişdirir və hökumət qurumları üçün açıqlamaları sadələşdirir.

Yeni və ya düzəliş edilmiş standartların qəbul edilməsi Qrupun maliyyə vəziyyəti və ya fəaliyyətinə heç bir təsir göstərmədi və hamısı aşağıda başqa cür göstərilməyibsə 8 sayılı MUBS "Mühasibat Uçotu Siyasəti, Mühasibat Uçotu Təxminləri və Səhvlərində Dəyişikliklər"ə uyğun olaraq retrospektiv şəkildə tətbiq olunmuşdur.

24 sayılı MUBS-a Düzəlişlər – 24 sayılı MUBS-da (2010-cu ildə düzəliş edildiyi kimi) təklif edilən açıqlama azadlıqları Qrupa təsir göstərmir, belə ki, Qrup hökumət qurumu deyildir.

3.1 Buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Hazırkı maliyyə məlumatlarının təsdiq edilməsi zamanı növbəti yeni standart və şərhlər buraxılmış, lakin qüvvəyə minməmiş və Qrup tərəfindən ilkin qəbul edilməmişdir:

- 7 sayılı MHBS "Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar" — maliyyə aktivlərinin köçürülməsinə dair açıqlamaların genişləndirilməsinə dair düzəlişlər¹;
- 9 sayılı MHBS "Maliyyə Alətləri"²;
- 10 sayılı MHBS "Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatları"³;
- 11 sayılı MHBS "Birgə Razılaşmalar"³;
- 12 sayılı MHBS "Digər təşkilatlarda olan iştirak payının açıqlanması"³;
- 13 sayılı MHBS "Ədalətli Dəyərin Ölçülməsi"²;
- 1 sayılı MUBS "Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı" — digər məcmu gəlirin təqdim edilməsi yolunu dəyişdirmək üzrə düzəlişlər⁴;
- 12 sayılı MUBS "Mənfəət Vergiləri" — Məhdud tətbiq dairəsinə düzəlişlər (baza aktivlərinin qaytarılması)⁵;
- 27 sayılı MUBS – 27 sayılı MUBS kimi yenidən buraxılmışdır "Ayrıca Maliyyə Hesabatları" (2011-ci il may tarixində düzəliş edildiyi kimi)³;
- 28 sayılı MUBS – 28 sayılı MUBS kimi yenidən buraxılmışdır "Assosiasiya olunmuş müəssisə və Birgə Müəssisələrdə Investisiyalar" (2011-ci ilin mayında düzəliş edildiyi kimi)³.

- 32 sayılı MUBS – əvəzləşdirmə qaydaları və açıqlama tələblərinin tətbiqinə aydınlıq gətirən düzəlişlər⁷

¹ 1 iyul 2011-ci il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minmiş, erkən tətbiqlə icazə verilən.

² 1 yanvar 2013-cü il və ya ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minmiş, və erkən tətbiqinə icazə verilən.

³ Beş standartın hər biri 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya ondan sonra illik dövrlər üzrə qüvvəyə minmişdir, və əgər “beş paket”də bütün digər standartlar da həmçinin erkən tətbiq edilərsə erkən tətbiqə icazə verilir (erkən özü tətbiq edilə bilən 12 sayılı MHBS istisna olmaqla).

⁴ 1 iyul 2012-ci il tarixində və ya ondan sonra illik dövrlər üzrə qüvvəyə minmiş və ilkin təsdiqinə icazə verilmişdir.

⁵ 1 yanvar 2012-ci il tarixində və ya ondan sonra illik dövrlər üzrə qüvvəyə minmiş və erkən tətbiqinə icazə verilmişdir.

⁶ 1 yanvar 2015-ci il tarixində və ya ondan sonrakı illik dövrlər üzrə qüvvəyə minmiş və ilkin tətbiqinə icazə verilmişdir.

⁷ 1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya ondan sonrakı illik dövrlər üzrə qüvvəyə minmişdir. Yeni əvəzləşdirmə açıqlaması tələbləri 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya ondan sonrakı dövrlər üzrə etibarlıdır.

7 sayılı MHBS-a Düzəlişlər – Düzəlişlər aktivləri köçürən qurumun üzləşə biləcəyi hər hansı riskin mümkün təsirlərinin daha yaxşı başa düşülməsi daxil olmaqla, istifadəçilərin maliyyə aktivləri (məsələn, qiymətli kağızlar (**securitisations**) ilə əməliyyatları barədə təsəvvürünü təkmilləşdirmək üçün nəzərdə tutulmuş əlavə açıqlamaları özündə ehtiva edir. Düzəlişlər həmçinin qeyri-proporsional həcmdə köçürmə əməliyyatlarının hesabat müddətinin sonunda aparılması halında da əlavə açıqlamalar tələb edir.

1 iyul 2011-ci il tarixindən əvvəl müddət üzrə düzəlişlərlə tələb olunan açıqlamalar üçün qurumun müqayisəli məlumatlar təmin etməsinə birinci müraciət ilində ehtiyac olmaması istisna olmaqla 8 sayılı MUBS-a uyğun olaraq retrospektiv müraciət tələb olunur. Qrup hazırda düzəliş edilmiş standartın öz maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

9 sayılı MHBS – 2009-cu ilin noyabrında buraxılıb və 2010-cu ilin oktyabrında edilən düzəliş maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsi və tanınmanın dayandırılması üzrə yeni tələbləri təsbit edir.

- 9 sayılı MHBS 39 sayılı MUBS Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmənin tətbiq dairəsinə daxil olan bütün tanınmış maliyyə aktivlərinin son nəticədə amortizasiya edilmiş ədalətli dəyər qiymətində ölçülməsini tələb edir. Daha konkret desək, əsas məqsədi müqavilədən irəli gələn pul vəsaitlərinin toplanması olan biznes modeli çərçivəsində saxlanılan və əsas məbləğin qalığı üzrə yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olan müqavilədən irəli gələn pul vəsaitlərinə malik borc investisiyaları adətən növbəti mühasibat uçotu müddətinin sonunda amortizasiya edilmiş qiymətlə ölçülür. Bütün digər borc investisiyaları və kapital investisiyalar növbəti mühasibat uçotu müddətinin sonunda ədalətli dəyər əsasında ölçülür.
- 9 sayılı MHBS-nin maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsinə dair ən əhəmiyyətli təsiri həmin öhdəliyin kredit riskində olan dəyişikliklərə aid olan maliyyə öhdəliyinin (mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər kimi müəyyən edilir) ədalətli dəyərində dəyişikliklər üzrə mühasibat uçotuna aiddir. 9 sayılı MHBS-a əsasən mənfəət və zərər uçotunda ədalətli dəyər nəzərdə tutulmuş maliyyə öhdəlikləri halında belə maliyyə öhdəliyi üzrə kredit riskindəki dəyişikliyə aid edilən onun ədalətli dəyərində baş vermiş dəyişiklik digər məcmu gəlirlər hesabatında tanınır, əgər öhdəlik üzrə kredit riskində baş vermiş dəyişikliyin təsir nəticələrinin digər məcmu gəlirlər hesabatında tanınması mənfəət və zərər üzrə mühasibat uçotu qeydlərində uyğunsuzluqların baş verməsi yaxud artmasına gətirib çıxarmazsa. Maliyyə öhdəliyi üzrə kredit riskinə aid edilən ədalətli dəyərde baş vermiş dəyişiklik sonradan mənfəət və zərər hesabında təkrar təsnif edilmir. Əvvəllər, 39 sayılı MHBS-a əsasən mənfəət və zərər hesabatında ədalətli dəyər nəzərdə tutulmuş maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərin məbləği bütövlüklə mənfəət və zərər uçotunda tanınırdı.

Qrup rəhbərliyi güman edir ki, 9 sayılı MHBS 1 yanvar 2015-cü il tarixindən başlayan illik dövrlər üzrə maliyyə hesabatlarında qəbul ediləcək və yeni standartın tətbiqi Qrupun maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə açıqlanmış məbləğlərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərəcək. Lakin, müfəssəl icmal başa çatmayana qədər belə nəticələr ilə bağlı əsaslı təxminlərin verilməsi praktiki hesab edilmir.

10 sayılı MHBS Konsolidə Edilmiş Maliyyə hesabatları – sərmayə alanın təbiətindən asılı olmayaraq (yəni, quruma səsvermə hüquqları və ya xüsusi məqsədli qurumlarda digər müqavilə razılaşmaları vasitəsilə nəzarətə əsaslanan bütün qurumlar üçün tək konsolidasiya modelini tətbiq etməklə 27 sayılı MUBS və 12 sayılı SŞK-də nəzarət və konsolidasiya üzrə bütün istiqamətləri əvəz edir. 10 sayılı MHBS çərçivəsində geniş tətbiq istiqaməti ilə nəzarətin tək anlayışı sərmayədarın aşağıdakılara malik olub olmamasına əsaslanır:

- Sərmayə alan üzərində səlahiyyət;
- Sərmayə alanla iş birliyindən müxtəlif gəlirlər əldə etmə və ya əldə etmə hüququ; və
- Gəlirlərin həcminə təsir etmək üçün sərmayə alan üzərində səlahiyyətlərindən istifadə etmək bacarığı.

11 sayılı MHBS Birgə Razılaşmalar – 31 sayılı MUBS müştərək fəaliyyət və ya müştərək müəssisə kimi təsnifləndirməklə birgə razılaşmalar üzrə yeni mühasibat uçotu tələbləri ilə əvəz edir ("birgə nəzarət edilən aktivlər" təsnifatı artıq mövcud deyildir).

- Razılaşmadan irəli gələn hüquq və öhdəlikləri tanıyaraq, tərəflər birgə razılaşmanın hüquqi strukturuna deyil, hüquq və öhdəliklərin onlarla necə bölüşməsinə diqqət yetirməlidirlər.
- Birgə fəaliyyət tərəflərə öhdəliklər üzrə aktiv və passivlərə birbaşa hüquq razılaşması təmin edir. Beləliklə, birgə operator birgə fəaliyyətdə olan iştirak faizinə deyil, bu fəaliyyətdə olan iştirakına əsaslanan marağını tanıyır (yəni birbaşa hüquq və öhdəliklərə əsaslanaraq). "Birgə fəaliyyət" in tərəfi razılaşmadan irəli gələn aktivləri, passivləri, gəlir və xərcləri tanıyır (qəbul edir).
- Müştərək müəssisə tərəflərə razılaşmanın xalis aktiv və ya nəticəsini (mənfəət və ya zərər) əldə etmək hüquqlarını verir. Müştərək müəssisələr 28 sayılı MUBS "İnvestisiya Tərəfdaşları"na uyğun olaraq kapital metodundan istifadə etməklə hesablanır. Qurumlar artıq proporsional konsolidasiya metodundan istifadə etməklə müştərək müəssisədə faizə arxalana bilərlər. "Birgə müəssisə" tərəfi investisiyanı qəbul edir/tanıyır.

12 sayılı MHBS Digər Qurumlarda Maraqların Açıqlanması – Törəmə müəssisələr, tərəfdaşlar, birgə razılaşmalar və konsolidə edilməmiş strukturlu qurumlarda qurumun maraqları ilə əlaqədar məzmun, risk və maliyyə təsirlərini qiymətləndirməkdə maliyyə hesabatı olan istifadəçilərə imkanın yaradılması üçün qurumun iştirakı olduğu hər konsolidə edilmiş və edilməmiş qurumlarda açıqlamaların təkmilləşməsinə tələb edir. Beləliklə, 12 sayılı MHBS iki yeni standart olan 10 sayılı MHBS və 11 sayılı MHBS çərçivəsində hesabat verən qurumlar üçün tələb olunan açıqlamaları təsbit edir və 28 sayılı MUBS-da hazırda müəyyən olunan açıqlama tələblərini əvəz edir.

27 sayılı MUBS (2011) Ayrıca Maliyyə Hesabatları – 27 sayılı MUBS-nun nəzarət müddəaları yeni 10 sayılı MHBS-la əvəz edildikdən sonra demək olar dəyişilməz qalan ayrıca maliyyə hesabatları daxildir.

28 sayılı MUBS (2011) Tərəfdaşlar və Müştərək Müəssisələrdə investisiyalara 11 sayılı MHBS verildikdən sonra müştərək müəssisə, eləcə də, tərəfdaş, kapital tələbləri daxildir.

Grup 1 yanvar 2013-cü il tarixindən bu standartlar paketini qəbul etməyi planlaşdırır və hazırda qəbul etmənin təsirini qiymətləndirir.

13 sayılı MHBS Ədalətli Dəyər Ölçülməsi – ədalətli dəyərin dəqiq anlayışı, ədalətli dəyərin ölçülməsinin tək mənbəyi və MHBS-lər üzrə istifadə etmək üçün açıqlama tələblərini təmin etməklə ardıcılığını təkmilləşdirmək və mürəkkəbliyin azaldılmasına yönəlmişdir. Standart:

- ədalətli dəyəri müəyyən edir;
- ədalətli dəyərin ölçülməsinin tək MHBS çərçivəsini təsbit edir;
- ədalətli dəyər ölçülmələri üzrə açıqlamaları tələb edir.

13 sayılı MHBS "Səhm əsaslı Ödəniş" çərçivəsində səhm əsaslı ödəniş əməliyyatları, 17 sayılı MUBS "Kirayə" çərçivəsində Lizin əməliyyatları, 2 sayılı MUBS "İnventar"da xalis reallaşa bilən dəyər və ya 36 sayılı MUBS-da "Aktivlərin Dəyərsizləşdirilməsi"-ndə istifadə olunan dəyər kimi ədalətli dəyərə bənzəyən, lakin ədalətli dəyər olmayan ölçülmələr istisna olmaqla, ədalətli dəyər ölçülmələri barədə açıqlamalar və ya ədalətli dəyər ölçülmələrinin digər MHBS tərəfindən tələb olunduğu və ya icazə verildiyi zaman (həmin ölçülmələr barədə açıqlamalar və ya ədalətli dəyərə əsaslanan satış üçün əlavə dəyərli daha az xərclər kimi ölçümlər) tətbiq olunur.

Qrup hazırda düzəliş edilmiş standartın konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

1 sayılı MUBS Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatına düzəlişlər – digər məcmu gəlirin təqdim edilməsi formasına düzəliş verir.

1 sayılı MUBS-a düzəlişlər:

- Sənədin ilkin variantında tək davamlı hesabatın təklif edilməsini tələb etmək əvəzinə, mənfəət və ya zərərin və DMG-nin (Digər Məcmu Gəlir) birlikdə təqdim edilməsini tələb etmək üçün 2007-ci ildə MUBS-a edilən düzəlişləri saxlamaq, yəni ya tək “mənfəət və ya zərər və məcmu gəlir hesabatı” şəklində, ya da ayrıca “mənfəət və ya zərər hesabatı” və “məcmu gəlir hesabatı”.
- Qurumlardan potensial olaraq mənfəət və ya zərər üzrə yenidən təsnifləndirilə bilinib bilinməməsindən asılı olaraq DMG-da təqdim olunan qrup maddələrini tələb etmək, yəni, yenidən təsnifləndirilə bilən və yenidən təsnifləndirilə bilməyən;
- DMG maddələrinin iki qrupunun hər biri üzrə vergi ilə bağlı maddələrin ayrıca göstərilməsini və vergidən əvvəl təqdim olunmasını tələb etmək (vergidən əvvəl və ya xalis vergi ilə DMG maddələrinin təqdim olunması variantını dəyişdirmədən).

Qrup bu düzəlişin öz maliyyə vəziyyəti və ya əməliyyatlarının nəticələrinə maddi təsir göstərəcəyini güman etmir.

12 sayılı MUBS Mənfəət Vergilərinə düzəlişlər – 40 sayılı MUBS-da ədalətli dəyər modelindən istifadə etməklə aktivin balans dəyərinin bərpasının adəti üzrə satış vasitəsilə olacağı fərziyyəsini təsbit edir.

8 sayılı MUBS-a uyğun olaraq retrospektiv tətbiq tələb olunur.

32 sayılı MUBS Maliyyə Alətlərin Düzəlişlər: Təqdimat - əvəzləşdirmə qaydalarının tətbiqinə aydınlıq gətirir və dörd əsas sahəyə yönəlmişdir:

- “Hazırda hüquqi cəhətdən əvəzləşdirmə üzrə qüvvəyə minmə hüququ”nun mənası
- Eyni vaxtda realizə etmə və hesablaşmanın tətbiqi
- Girov məbləğlərinin əvəzləşdirilməsi
- Əvəzləşdirmə tələblərinin tətbiqi üzrə hesab vahidi.

7 sayılı MBHS Maliyyə Alətləri: Açıqlama hissəsində açıqlama tələblərinə edilən müvafiq düzəlişlər 32 sayılı MUBS-nın 42 sayılı bəndinə uyğun olaraq bütün tanınan maliyyə alətləri barədə məlumatın verilməsini tələb edir. Düzəlişlər həmçinin hətta 32 sayılı MUBS çərçivəsində əvəzləşdirilməsə də, qüvvə minə bilən qarşılıqlı kompensasiya (netting) razılaşmaları və oxşar müqavilələrin predmeti olan uçota alınan maliyyə alətləri barədə məlumatların açıqlanmasını tələb edir. Bu açıqlamalar qurumun tanınan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı əvəzləşdirmə hüquqları daxil olmaqla istifadəçilərə netting razılaşmalarının potensial təsirinin Qrupun maliyyə vəziyyətinə təsirini qiymətləndirmək imkanını verir.

Qrup hazırda bu düzəlişlərin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini və tətbiqetmə müddətini qiymətləndirir.

4. YENİDƏN TƏSNİFLƏNDİRMƏLƏR

Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətini daha yaxşı əks etdirdiyindən 31 dekabr 2011-ci il təqdimatına uyğunlaşdırmaq məqsədilə 31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında müəyyən yenidən təsnifləndirmələr aparılmışdır.

Yenidən təsnifləndirmənin konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatə təsiri 31 dekabr 2010-cu il tarixi üzrə aşağıdakı kimidir:

	Əvvəl hesabat verildiği kimi	Yenidən təsnifləndirmə məbləği	Yenidən təsnifləndirildiği kimi
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	30,233	(3,617)	26,616
Digər borc qiymətli kağızları	-	3,617	3,617

31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il üzrə məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş hesabatə edilən yenidən təsnifləndirmələrin təsiri aşağıdakı kimidir:

	Əvvəl hesabat verildiği kimi	Yenidən təsnifləndirmə məbləği	Yenidən təsnifləndirildiği kimi
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	340	(110)	230
Digər borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	-	110	110

31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatə və həmin tarixə bitən il üzrə məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş hesabatə heç bir təsnifləndirmə edilməmişdir, belə ki, Qrup 2009-cu ildə Azərbaycan İpoteka Fondunun uzun müddətli notlarına malik deyildi.

5. DƏYƏRSİZLƏŞMƏ ZƏRƏRİ ÜZRƏ EHTİYAT

Faiz gəliri gətirən aktivlər üzrə ehtiyat xərci ilə bağlı ehtiyatlarda pul vəsaitlərinin hərəketi aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	Müştərilərə verilən kreditlər
31 dekabr 2009-cu il	6,829
Tanınan əlavə ehtiyatlar	2,143
Silinmiş aktivlər	(577)
Əvvəl silinmiş aktivlərin qaytarılması	67
31 dekabr 2010-cu il	8,462
Tanınan əlavə ehtiyatlar	1,304
Silinmiş aktivlər	(1,918)
Əvvəl silinmiş aktivlərin qaytarılması	246
31 dekabr 2011-ci il	8,094

6. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Nağd pul əməliyyatları	3,365	2,238
Plastik kart əməliyyatları	1,177	876
Valyuta mübadiləsi əməliyyatları	401	194
Hesablaşmalar	211	164
Zəmanətlər	5	15
Digər əməliyyatlar	9	19
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	5,168	3,506
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kart əməliyyatları	(656)	(469)
Hesablaşmalar	(367)	(377)
Zəmanətlər	(100)	(65)
Qiymətli kağız əməliyyatları	(54)	(62)
Nağd pul əməliyyatları	(14)	(94)
Digər əməliyyatlar	(11)	(18)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(1,202)	(1,085)
Cəmi xalis haqq və komissiya gəlirləri	3,966	2,421

7. DİGƏR GƏLİRLƏR

Digər gəlirlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il
Müştərilərə verilmiş kreditlərlə bağlı haqq və cərimələr	2,375	1,320
Dividend gəliri	13	20
Digər	54	45
Cəmi digər gəlirlər	2,442	1,385

8. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il
Əmək haqqı və bonuslar	(11,257)	(8,382)
Sosial müdafiə xərcləri	(1,972)	(1,857)
Digər məşğulluq xərcləri	(103)	(79)
İşçi heyətinə çəkilən xərclər	(13,332)	(10,318)
Köhnəlmə xərci	(1,350)	(1,248)
Amortizasiya xərci	(50)	(49)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	(1,400)	(1,297)
İcarə	(1,303)	(958)
Marketinq və reklam	(859)	(417)
Vergilər, mənfəət vergisi istisna olmaqla	(317)	(174)
Təhlükəsizlik	(310)	(249)
Ofis ləvazimatları	(283)	(193)
Depozitlərin sığortalanması haqqı	(275)	(450)
Əmlak və avadanlığın təmiri və qulluğu	(222)	(111)
Hüquq və məsləhət xərcləri	(168)	(273)
Kommunikasiya	(158)	(141)
Kommunal xidmətlər	(102)	(84)
Ezamiyyət və əlaqədar xərclər	(67)	(39)
Çap	(43)	(25)
Sığorta	(40)	(24)
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı xərclər	(38)	(35)
Üzvlük haqqları	(21)	(21)
Digər xərclər	(200)	(57)
Digər əməliyyat xərcləri	(4,406)	(3,251)

9. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Qrup ödəniləcək cari mənfəət vergisi və vergi bazalarını özü və törəmə müəssisələrinin fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən aktiv və öhdəliklərinin tərkibində hesablayır və qeyd edir ki, bu da MHBS-an fərqli ola bilər.

Qrup müəyyən xərclərdən verginin tutulmaması ilə əlaqədar və müəyyən gəlirlərinin vergi məqsədləri üçün vergiyə tutulmama rejiminə görə müəyyən daimi vergi fərqləri ilə üzləşir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatları məqsədləri üçün uçota alınan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə verginin hesablanması məqsədilə istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər üzrə xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınması üzrə müxtəlif metodlar/zaman müddətləri, eləcə də müəyyən aktivlər üzrə vergi uçot əsaslı fərqlərin yaratdığı müvəqqəti fərqlər ilə əlaqəlidir.

Aşağıdakı məbləğlərin üzləşdirilməsində tətbiq edilən vergi dərəcəsi Azərbaycan Respublikasında ölkənin vergi qanunvericiliyinə əsasən (müəyyən edildiyi kimi) hüquqi şəxslər tərəfindən vergiyə cəlb olunan mənfəət üzrə ödəniləcək illik 20 % (2010-cu ildə: 20 %) mənfəət vergisi dərəcəsidir.

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixinə müvəqqəti fərqlər aşağıdakı şəkildədir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Vergiye tutulan müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	261	-
Digər öhdəliklər	4	-
Təxirə salınmış vergi aktivləri	265	-
Vergiye tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə vergi təsiri:		
Əmlak və avadanlıq	(973)	(1,433)
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(973)	(1,433)
Xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(708)	(1,433)

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə bitən illər üzrə səmərəli vergi dərəcəsi tutuşdurması aşağıdakı şəkildədir:

	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il üzrə	31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	25,723	11,683
Müəyyən edilmiş 20% vergi dərəcəsinə vergi (2010: 20%)	(5,145)	(2,337)
Gəlirin kapitalizasiyası nəticəsində ödənilməyən cari mənfəət vergisi öhdəliyi (*)	5,695	2,684
Əvvəlki illərdə mənfəət vergisi üzrə düzəliş	44	-
Çıxılmayan xərclər	(73)	(433)
Mənfəət vergisi güzəşti/(xərci)	521	(86)
Cari mənfəət vergisi xərci	(160)	(86)
Əvvəlki illər üzrə mənfəət vergisinin düzəliş	(44)	-
Təxirə salınmış vergi öhdəliklərində dəyişiklik	725	-
Mənfəət vergisi güzəşti/(xərci)	521	(86)

(*) - Azərbaycan Respublikası Hökuməti 28 oktyabr 2008-ci ildə "Bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərinin kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması haqqında" qanun qəbul etdi. Qanuna əsasən bankların mənfəətinin səhmdar kapitalının artırılmasına yönəldilmiş hissəsi 1 yanvar 2009-cu il tarixindən başlayaraq növbəti üç il ərzində mənfəət vergisinə cəlb olunmur.

	2011	2010
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		
1 yanvar tarixinə - təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(1,433)	(1,433)
Mənfəət və zərər hesabatında tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişiklik	725	-
31 dekabr tarixinə - təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	(708)	(1,433)

10. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Kassa	7,723	8,707
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş cari hesablar	2,350	1,368
Digər kredit institutlarında yerləşdirilmiş cari hesablar	7,903	6,980
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	17,976	17,055

31 dekabr 2011-ci il tarixinə digər kredit institutlarında cari hesablara iki beynəlxalq səviyyədə tanınmış İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı ("İƏİT") banklarında yerləşdirilmiş 2,713 min manat daxil olmuşdur (2010-cu il üzrə: iki beynəlxalq səviyyədə tanınmış İƏİT banklarına yerləşdirilmiş 2,654 min manat).

31 dekabr 2011-ci il tarixinə digər kredit institutları ilə cari hesablara üç Azərbaycan bankında yerləşdirilmiş 4,105 min manat daxil olmuşdur (2010-cu il üzrə: üç Azərbaycan bankında yerləşdirilmiş 3,961 min manat).

11. BANKLAR VƏ DİGƏR KREDİT İNSTİTUTLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında məcburi ehtiyat	4,560	709
Bloklaşdırılmış hesablar	556	353
Kredit institutlarına verilmiş kreditlər	258	1,500
90 gündən artıq müddətli depozitlər	200	2,384
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	5,574	4,946

Azərbaycandakı kredit institutlarından ARMB-da faizsiz gəlir pul depoziti saxlaması tələb (məcburi ehtiyat) tələb olunur ki, bunun da məbləği kredit institutu tərəfindən cəlb edilən maliyyə vəsaitinin səviyyəsindən asılıdır. Bankın belə depozit cəlb etmə qabiliyyəti müəyyən edilmiş qanunvericilə əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşır.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə müddətli depozitlərə ödəmə tarixi aprel 2012-ci ildə başa çatmaqla (yanvar 2010-cu il – aprel 2011-ci il) 8% effektiv illik faiz dərəcəsi ilə (2010-cu il: 2.5%-14%) bir (2010-cu il: iki) Azərbaycan bankı ilə (2010-cu il: Azərbaycan və digər MDB bankları) yerləşdirilmiş 200 min manat (2010-cu il: 2,260 min manat) daxil olmuşdur.

Bloklaşdırılmış hesablar MasterCard İnternatinal vasitəsilə hesablaşma əməliyyatlarını təmin etmək üçün yerləşdirilmiş 347 min manat (2010-cu il: 353 min manat) məbləğində və bir İƏİT bankı ilə bloklaşdırılmış müxbir hesab üzrə verilmiş zəmanəti təmin etmək üçün 209 min manat məbləğində təminat depozitlərdən ibarət olmuşdur.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə ödəmə tarixində yanvar 2011-ci ildə başa çatmaqla orta effektiv faiz dərəcəsi 9.5% olan bir Azərbaycan bankı ilə 1,500 min manat həcmində kredit institutuna kredit yerləşdirilmişdir.

12. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Müştərilərə verilmiş kreditlər	265,674	186,638
Çıxılın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(8,094)	(8,462)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	257,580	178,176

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu illər üzrə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlarda pul vəsaitlərinin hərəkəti 5 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

Kreditlər aşağıdakı növ müştərilərə verilmişdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Fərdi şəxslər	253,475	174,782
Özəl şirkətlər	<u>12,199</u>	<u>11,856</u>
Müştərilərə verilən ümumi kreditlər	<u>265,674</u>	<u>186,638</u>

Aşağıdakı cədvəldə sənaye sektoru ilə təhlil edilən müştərilərə verilən kreditləri balans dəyəri göstərilmişdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Sektor üzrə təhlil:		
Fərdi şəxslər	253,475	174,782
Ticarət və xidmətlər	7,450	7,616
Kənd təsərrüfatı və ərzaq emalı	4,346	3,265
İstehsal	302	564
Daşınmaz əmlakın tikintisi	<u>101</u>	<u>411</u>
	265,674	186,638
Çıxılsın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	<u>(8,094)</u>	<u>(8,462)</u>
Müştərilərə verilən cəmi kreditlər	<u>257,580</u>	<u>178,176</u>

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakı məhsullar üzrə təşkil edilmişdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
İstehlakçı kreditləri	153,842	74,194
Avtomobil kreditləri	60,270	61,291
Biznes kreditləri	24,370	28,302
Mikro kreditlər	19,888	16,560
Kartlar	<u>7,304</u>	<u>6,291</u>
	265,674	186,638
Çıxılsın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	<u>(8,094)</u>	<u>(8,462)</u>
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>257,580</u>	<u>178,176</u>

31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixlərinə bütün kreditlər (portfelin 100%-i həcmində) Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilmişdir ki, bu da bir ölkə daxilində əhəmiyyətli coğrafi təmərküzləşmənin bir göstəricisidir.

31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 127 min manat və 342 min manat məbləğində şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditlər aid edilmişdir. Əks təqdirdə, belə kreditlər vaxtı keçmiş və ya dəyərsizləşmiş hesab edilə bilərdi.

Aşağıdakı cədvəldə dəyərsizləşmə üzrə təhlil edilmiş müştərilərə kreditlərin yekunu göstərilir:

	31 dekabr 2011-ci il			31 dekabr 2010-cu il		
	Ehtiyatdan əvvəl balans dəyəri	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Ehtiyatdan əvvəl balans dəyəri	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	Balans dəyəri
Dəyərsizləşmə üzrə birgə qiymətləndirilmiş müştərilərə kreditlər:						
İstehlakçı kreditləri	156,459	(2,622)	153,837	74,194	(1,538)	72,656
Avtomobil kreditləri	60,270	(2,172)	58,098	61,291	(1,750)	59,541
Biznes kreditləri	22,759	(2,291)	20,468	27,797	(3,292)	24,505
Mikro kreditlər	19,888	(464)	19,424	16,560	(1,332)	15,228
Kartlar	4,687	(136)	4,551	6,291	(295)	5,996
	<u>264,063</u>	<u>(7,685)</u>	<u>256,378</u>	<u>186,133</u>	<u>(8,207)</u>	<u>177,926</u>
Dəyərsizləşmə üzrə fərdi qiymətləndirilmiş müştərilərə kreditlər:						
Biznes kreditləri	<u>1,611</u>	<u>(409)</u>	<u>1,202</u>	<u>505</u>	<u>(255)</u>	<u>250</u>
Cəmi	<u>265,674</u>	<u>(8,094)</u>	<u>257,580</u>	<u>186,638</u>	<u>(8,462)</u>	<u>178,176</u>

31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il üzrə uçotda qeydə alınmış fərdi dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlarla əlaqədar kreditlər üzrə yığılmış faiz gəlirləri 320 min manat (2010-cu il: 137 min manat) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2011-ci il üzrə fərdi dəyərsizləşməsi müəyyən edilən kreditlərə dair Bankın saxladığı girovun ədalətli dəyəri 2,262 min manata bərabər olmuşdur (2010-cu il: 600 min manat).

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu illər üzrə bitən illərdə Qrup təminat kimi saxladığı girova sahib olmaqla qeyri-maliyyə aktivlərini almışdır. 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu illər üzrə 104 min və 87 min manat məbləğində olan bu aktivlər digər aktivlərə daxil edilmişdir. Bankın siyasəti müsadirə edilmiş əmlakı müvafiq qaydada silməkdir. Qazanılmış gəlirlərdən ödənilməmiş iddianı azaltmaq və ya ödəmək üçün istifadə olunur. Ümumiyyətlə, Bank biznes istifadəsi üçün müsadirə edilmiş əmlakdan istifadə etmir.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları

Korporativ kredit portfelinə maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları daxildir. 31 dekabr 2011-ci il tarixi üzrə maliyyə lizinqinin debitor borclarının təhlili aşağıdakı şəkildədir:

	1 ildən az olmayaraq	Bir ildən az və 5 ildən çox olmamaqla	5 ildən çox	Cəmi
Maliyyə lizinqinə ümumi investisiya	178	407	558	1,143
Maliyyə lizinqi üzrə qazanılmamış gələcək maliyyə gəliri	<u>(18)</u>	<u>(94)</u>	<u>(309)</u>	<u>(421)</u>
Maliyyə lizinqinə xalis investisiya	<u>160</u>	<u>313</u>	<u>249</u>	<u>722</u>

31 dekabr 2010-cu il üzrə maliyyə lizinqi debitor borclarının təhlili aşağıdakı şəkildədir:

	1 ildən az olmamaqla	1 ildən az və 5 ildən çox olmamaqla	5 ildən çox	Cəmi
Maliyyə lizinqinə ümumi investisiya	2,862	1,051	-	3,913
Maliyyə lizinqi üzrə qazanılmamış gələcək maliyyə gəliri	<u>(447)</u>	<u>(140)</u>	<u>-</u>	<u>(587)</u>
Maliyyə lizinqinə xalis investisiya	<u>2,415</u>	<u>911</u>	<u>-</u>	<u>3,326</u>

13. SATILA BİLƏN İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Borc qiymətli kağızları	8,501	26,449
Kapital alətləri	190	167
Cəmi satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	8,691	26,616

	Nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2011-ci il	Nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2010-cu il
Borc qiymətli kağızları				
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılan notlar	2.58% - 2.60%	8,501	1.30%-2.20%	10,690
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin notları	-	-	1.50%-2.99%	15,759
Cəmi borc qiymətli kağızları		8,501		26,449

	İştirak payı,%	31 dekabr 2011-ci il	İştirak payı,%	31 dekabr 2010-cu il
Kapital alətləri				
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC	0.2%	90	0.2%	67
Bakı Fond Birjası MMC	5.0%	60	5.0%	60
"MilliKart" MMC	0.8%	40	0.8%	40
Cəmi kapital alətləri		190		167

14. DİGƏR BORC QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

Digər borc qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarətdir:

	Nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2011-ci il	Nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2010-cu il
Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən uzun müddətli notları	3.00% - 3.15%	5,012	3.00% - 3.10%	3,617
Cəmi digər borc qiymətli kağızları		5,012		3,617

15. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

Əmlak və avadanlıq aşağıdakılardan ibarətdir:

	Torpaq və binalar	Mebel və avadanlıq	Kompüterlər və rabitə avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri	Digər	Başa çatdırılmamış tikili	Cəmi
İlkin/yenidən qiymətləndirilmiş dəyərdə							
31 dekabr 2009-cu il	11,241	1,932	1,663	396	25	-	15,257
Əlavələr	-	219	329	45	1	-	594
Silinmələr	-	(146)	(35)	(21)	-	-	(202)
Dekabr 31, 2010	11,241	2,005	1,957	420	26	-	15,649
Əlavələr	453	742	576	156	89	402	2,418
Silinmələr	-	(31)	(51)	(33)	-	-	(115)
31 dekabr 2011-ci il	11,694	2,716	2,482	543	115	402	17,952
Yığılmış köhnəlmə							
31 dekabr 2009-cu il	(3,528)	(1,201)	(1,060)	(169)	(9)	-	(5,967)
Köhnəlmə xərci	(567)	(300)	(308)	(69)	(4)	-	(1,248)
Hesabdan silinərək ləğv edilmiş	-	146	19	21	-	-	186
31 dekabr 2010-cu il	(4,095)	(1,355)	(1,349)	(217)	(13)	-	(7,029)
Köhnəlmə xərci	(563)	(327)	(364)	(91)	(5)	-	(1,350)
Hesabdan silinərək ləğv edilmiş	-	31	51	29	-	-	111
31 dekabr 2011-ci il	(4,658)	(1,651)	(1,662)	(279)	(18)	-	(8,268)
Xalis balans dəyəri							
31 dekabr 2011-ci il	7,036	1,065	820	264	97	402	9,684
31 dekabr 2010-cu il	7,146	650	608	203	13	-	8,620

31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixlərinə müvafiq olaraq 1,891 min manat və 1,251 min manat məbləğində tamamilə dəyərsizləşmiş aktivlər əmlak və avadanlıq müddəalarında əksini tapmışdır.

Əgər binalar ilkin dəyərdən istifadə edilərək əks etdirilsəydi, balans dəyəri aşağıdakı şəkildə olardı:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
İlkin dəyər	2,022	2,022
Yığılmış köhnəlmə	(632)	(531)
Xalis balans dəyəri	1,390	1,491

16. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri-maddi aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Lisensiyalar	Kompüter avadanlığı	Cəmi
İlkin dəyər			
31 dekabr 2009-cu il	151	352	503
Əlavələr	-	-	-
31 dekabr 2010-cu il	151	352	503
Əlavələr	24	24	48
31 dekabr 2011-ci il	175	376	551
Yığılmış amortizasiya			
31 dekabr 2009-cu il	(54)	(108)	(162)
İl üzrə xərc	(16)	(33)	(49)
31 dekabr 2010-cu il	(70)	(141)	(211)
İl üzrə xərc	(13)	(37)	(50)
31 dekabr 2011-ci il	(83)	(178)	(261)
Xalis balans dəyəri			
31 dekabr 2011-ci il	92	198	290
31 dekabr 2010-cu il	81	211	292

17. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Digər maliyyə aktivləri:		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	377	300
	377	300
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Əmlak və avadanlığın alışı üzrə evvəlcədən ödənişlər	1,645	148
Təxirə salınmış xərclər	359	18
Ödənilməmiş kreditlərin müqabilində götürülmüş daşınmaz əmlak	104	87
Digər	5	52
	2,113	305
Cəmi digər aktivlər	2,490	605

18. BANKLAR VƏ DİGƏR MALİYYƏ İNSTİTUTLARINA VERİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

Banklar və digər maliyyə institutlarına veriləcək vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Müddətli depozitlər	18,768	15,626
Maliyyə institutları qarşısında öhdəliklər	18,277	20,190
Tələbli depozitləri	945	915
Bloklaşdırılmış hesablar	-	2,853
Cəmi banklara və digər maliyyə institutları qarşısındakı öhdəliklər	37,990	39,584

31 dekabr 2011-ci il tarixinə müddətli depozitlərə və kreditlərə yeddi İƏİT (2010 – on) və qeyri-İƏİT maliyyə institutlarına ödəniləcək 27,799 min manat məbləğində vəsait daxil olmuşdur (2010 – 26,148 min manat).

31 dekabr 2011-ci il tarixinə tələbli depozitlərə iki Azərbaycan maliyyə institutuna (2010- iki) ödəniləcək 725 min manat məbləğində vəsait daxil olmuşdur (2010 – 615 min manat).

31 dekabr 2010-cu il tarixinə bloklaşdırılmış hesablar tərəfdaş şirkət tərəfindən verilmiş və təmin edilmiş kreditlər üzrə zəmanət qismində yerləşdirilmiş məbləğlərdən təşkil edilmişdir.

Tələbli və müddətli depozitlərə aşağıdakı növ maliyyə sektorlarının hesabları daxildir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Sığorta şirkətləri	12,187	12,832
İnvestisiya şirkətləri	7,384	3,029
Banklar	37	64
Digər maliyyə institutları	105	616
Tələbli və müddətli depozitlər	19,713	16,541

31 dekabr 2011-ci il tarixinə müddətli depozitlər ödəmə müddəti 2012-2017-ci ildə başa çatmaqla (2010 – 2011-2012) effektiv illik faiz dərəcəsi 6.0%-19.0% ilə (2010 – 9.0%-17%) maliyyə institutlarına verilmişdir.

Maliyyə institutlarından alınmış kreditlərə aşağıdakı növ maliyyə institutlarının hesabları daxildir

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu	6,432	6,463
Banklar	4,942	3,581
Azərbaycan İpoteka Fondu	3,069	1,745
Alman Azərbaycan Fondu	2,201	2,378
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	901	3,118
Asiya İnkişaf Bankı	732	1,443
İnvestisiya şirkətləri	-	1,462
Maliyyə institutlarının kreditləri	18,277	20,190

Qrup yuxarıda açıqlanan banklar və digər maliyyə institutlarına veriləcək vəsaitlərin məbləğində müəyyən balansla əlaqədar maliyyə müddəalarına əməl etməyə borcludur. Bu müddəalara qeyd edilmiş əmsallar, borcun kapitala olan əmsalı və müxtəlif digər maliyyə fəaliyyəti əmsalları daxildir. Qrup 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə bitən illər üzrə bu müddəaların heç birini pozmamışdır.

Bu kreditlərin nominal faiz dərəcəsi və ödəmə müddəti aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2011-ci il		31 dekabr 2010-cu il	
	İllik faiz dərəcəsi	Ödəmə müddəti	İllik faiz dərəcəsi	Ödəmə müddəti
Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu	1.0%	2012 – 2016	1.0%	2011 – 2015
Banklar	8.0% - 13.2%	2012 – 2017	8.0% - 10.0%	2011
Azərbaycan İpoteka Fondu	2.0% - 10.0%	2012 – 2041	2.0 %	2014 – 2032
Alman Azərbaycan Fondu	4.8%	2015	4.7% - 4.8%	2011 – 2015
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	5.9% - 16.0%	2012 – 2013	4.9% - 16.0%	2011 - 2013
Asiya İnkişaf Bankı	6.9%	2012	6.9%	2011 – 2012
İnvestisiya şirkətləri	8.0% - 12.0%	2012	9%-18%	2011-2012

19. MÜŞTƏRİLƏR QARŞISINDA ÖHDƏLİKLƏR

Müştərilərə qarşısında öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Müddətli depozitlər	187,178	134,357
Cari hesablar və tələbli depozitlər	<u>18,980</u>	<u>21,399</u>
Cəmi müştərilər qarşısında öhdəliklər	<u>206,158</u>	<u>155,756</u>

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu illər üzrə müştərilərə veriləcək 102 min manat və 122 min manat məbləğində vəsait verilən zəmanətlərə təminat kimi, müvafiq olaraq 44 min və 174 min manat kreditlərə təminat kimi və 1,006 min və 2,535 min manat qaytarılmamış kredit imkanlarına təminat kimi saxlanılmışdır.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə müddətli depozitlər ödəmə müddəti 2012-2024-cü illərdə başa çatmaqla (2010 – ödəmə tarixi 2011-2024-cü illər) effektiv orta faiz dərəcəsi 1.0%-21.0% ilə müştərilərə veriləcək vəsaitlərdən ibarət olmuşdur.

31 dekabr 2011-ci il üzrə müştərilərə veriləcək 23,626 min manat məbləğində vəsait (11%) Bankın on (2010 – on) ən iri müştərisinə aid olmuşdur (2010 – 25,916 min manat (17%)).

Müddətli depozitlər fərdi şəxslərin 183,354 min manat məbləğində depozitləri olmuşdur (2010 – 131,666 min manat). Azərbaycan Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq, Bank depozitorun tələbi əsasında bu depozitləri geri ödəməyə borcludur. Müddətli depozitin ödəmə müddətindən əvvəl depozitorun tələbi əsasında geri ödənilməyi təqdirdə, faiz müqavilədə fərqli faiz dərəcəsi göstərilməyibse tələbli depoziti üzrə faiz dərəcəsinə əsaslanaraq ödənilir.

İqtisadi sektor üzrə müştəri hesablarının təhlili aşağıdakı şəkildədir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Sektor üzrə təhlil:		
Fiziki şəxslər və işçilər	192,459	141,539
Ticarət və xidmətlər	7,328	4,675
Enerji	2,476	7,170
Tikinti	1,749	1,419
İstehsal	1,087	64
Nəqliyyat və kommunikasiya	<u>1,059</u>	<u>889</u>
Cəmi müştərilər qarşısında öhdəliklər	<u>206,158</u>	<u>155,756</u>

Müştərilər qarşısında öhdəliklər aşağıdakı növ müştəri hesabları daxildir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Fiziki şəxslər	192,257	140,764
Özəl müəssisələr	13,401	13,770
İşçilər	202	775
Dövlət və büdcə təşkilatları	<u>298</u>	<u>447</u>
Cəmi müştərilər qarşısında öhdəliklər	<u>206,158</u>	<u>155,756</u>

20. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklərə daxildir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Adi səhmlər üzrə səhmdarlara ödənilən vəsaitlər	1,413	874
Hesablaşma prosesində öhdəliklər	325	354
Digər kreditorlar	149	882
	<u>1,887</u>	<u>2,110</u>
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Əməliyyat vergiləri	436	384
2010-cu il kapitalizasiya edilmiş mənfəət üzrə yığılmış gəlir	-	1,481
	<u>436</u>	<u>1,865</u>
Cəmi digər öhdəliklər	<u><u>2,323</u></u>	<u><u>3,975</u></u>

21. SUBORDİNASİYA BORCU

Subordinasiya borcuna daxildir:

	Buraxılış tarixi	Ödəmə tarixi	Faiz dərəcəsi	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Xarici kredit institutlarından subordinasiya borcu – üçüncü tərəflər (Bank of Georgia ASC, 2,500,000 ABŞ dolları, yarım- illik ödəniş)	18 Noyabr 2007	18 noyabr 2017	Altı ay LIBOR plus 10.0%	1,990	2,019
Əlaqəli tərəflərdən subordinasiya borcu (NAB Dış Ticaret, 1,000,000 ABŞ dolları, yarım- illik ödəniş)	19 Mart 2008	19 Mart 2018	19.45%	<u>826</u>	<u>837</u>
Cəmi subordinasiya borcu				<u><u>2,816</u></u>	<u><u>2,856</u></u>

Qrupun müflis olduğu və ya ləğv edildiyi təqdirdə hazırkı borcun qaytarılması Qrupun digər kreditorlar qarşısında öhdəliklərini təmin etməsindən asılıdır.

22. SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə Qrupun buraxılmasına icazəsi verilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş kapitalı müvafiq olaraq 26,180 min və 12,852 min manata bərabər olmuş və hər birinin nominal dəyəri müvafiq olaraq 7.70 manat və 3.78 manat olmaqla 3,400,000 adi səhmi təşkil etmişdir. Hər səhm səhmdara bir səs hüququ verir.

2011-ci il ərzində Qrupun səhmdar kapitalı 2010-cu il gəlir kapitalizasiyası vasitəsilə müvafiq olaraq 13,328 min manat məbləğində artmışdır (2010 – 2009-cu il gəlir kapitalizasiyası vasitəsilə 6,052 min manat).

2011-ci ildə 2009-cu və 2010-cu il gəlirlərindən 5,333 min manata bərabər adi səhmlər üzrə dividendləri bəyan etmişdir (2010 – 2008-ci il gəlirlərindən 6,000 min manat).

23. ŞƏRTİ AKTİV VƏ ÖHDƏLİKLƏR

Adi fəaliyyət gedində Qrup müştərilərin ehtiyaclarını qarşılamaq üçün balansdan kənar riskləri olan maliyyə alətləri üzrə müqavilə tərəfi qismində çıxış edir. Dəyişən kredit riski dərəcəsinə nəzərdə tutan bu alətlər maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatında əks etdirilmir.

Qrup balansda qeyd edilən əməliyyatlar halında olduğu kimi, balansdan kənar təəhhüdlərini qəbul edərkən eyni kredit nəzarət və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə şərti öhdəliklər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri		
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xəttləri üzrə öhdəliklər	9,117	4,534
Zəmanətlər	2,510	4,223
Digər şərti öhdəliklər	1,244	1,187
	<u>12,871</u>	<u>9,944</u>

Əməliyyat icarəsi öhdəlikləri – Qrupun icarəçi olduğu hallarda binaların ləğv edilməz əməliyyat icarəsi çərçivəsində gələcək minimum icarə ödənişləri aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2011-ci il	31 dekabr 2010-cu il
Bir ildən az	83	63
	<u>83</u>	<u>63</u>
Öhdəliklər və şərti öhdəliklər (girovun çıxılmasından əvvəl)	12,954	10,007
Çıxılın: Buraxılan zəmanətlərə qarşı təminat kimi saxlanılan nağd vəsait (19 sayılı Qeyd)	(102)	(122)
Çıxılın: Qaytarılmamış kredit imkanına qarşı saxlanılmış nağd vəsait (19 sayılı Qeyd)	(1,006)	(2,535)
	<u>11,846</u>	<u>7,350</u>

Məhkəmə prosesləri – Qrup vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyəti müddətində müştərilər və müqavilə tərəflərinin irəli sürdüyü iddialarla üzləşir. Rəhbərlik belə düşünür ki, heç bir yığılmamış maddi itkilər baş verməyəcək və müvafiq olaraq bu konsolid edilmiş maliyyə hesabatlarında ehtiyatlar nəzərdə tutulmamışdır.

Vergiqoyma – Azərbaycan Respublikasının ticarət, o cümlədən vergi qanunvericiliyi birdən çox təfsirlərə yol verir. Bundan başqa, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə qərar vermələri riski də mövcuddur. Qrup rəhbərliyinin biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar mülahizələrinə əsaslanan müəyyən mövqe vergi orqanları tərəfindən birmənalı qarşılanmamalıdırsa, Qrup üçün əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanı bilər.

Belə qeyri-müəyyənlik halları maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi, dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi və sövdələşmələrin bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan başqa, belə qeyri-müəyyənlik vergiyə cəlb olunan mənfəətin natamam hesablanması olaraq ehtiyat üzrə müvəqqəti fərqin qiymətləndirilməsi, habelə müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyatların geri qaytarılması ilə də bağlı ola bilər. Qrup rəhbərliyi ödəniləcək vergi məbləğlərinin hesablandığını düşünür və buna görə də, konsolid edilmiş maliyyə hesabatlarında heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Ümumiyyətlə vergi ödəyiciləri audit ilinin ardınca üç təqvim ili ilə əlaqədar vergi auditindən keçməlidirlər. Lakin tamamlanmış auditlər tabeçiliyində olan vergi müfəttişliyinin vergi auditinin nəticələrini yoxlayan yuxarı səviyyəli vergi müfəttişləri tərəfindən əlavə vergi auditinin aparılma imkanını istisna etmirlər. Cinayət təhqiqatı olduğu təqdirdə məhdudiyət müddəası məhkəmənin qərarına əsasən yeddi ilə qədər uzadıla bilər.

Fəaliyyət mühiti – Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühitləri inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə müxtəlif risklərə, o cümlədən iqtisadi, siyasi və sosial, habelə, hüquqi və qanunvericilik ilə bağlı risklərə daha çox məruzdurlar. Keçmiş təcrübəyə əsasən, faktiki yaxud düşünülmüş maliyyə problemləri və ya inkişaf edən ölkələrin iqtisadiyyatlarına investisiya qoyuluşu ilə bağlı düşünülmüş risklərin artması Azərbaycanın investisiya mühitinə və, bütövlüklə, Azərbaycan iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərə bilər.

Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməyə davam edir. Azərbaycan ərazisində vergi, valyuta və gömrük qanunvericilikləri müxtəlif formada təfsir olunur; hüquq və maliyyə xarakterli digər maneələr isə, Azərbaycanda hazırda fəaliyyət göstərən müəssisələr üçün əlavə çətinliklər yaradır. Azərbaycanın gələcək iqtisadi kursu dövlət tərəfindən həyata keçirilən maliyyə, iqtisadi və monitar yönümlü tədbirlərdən, habelə, hüquq, hüquqi tənzimləmə və siyasət sahələrindəki inkişafdan çox asılıdır.

Qlobal maliyyə sistemi dərin böhran əlamətlərini göstərməkdə davam edir və dünyanın bir çox iqtisadi sistemlərində əvvəlki illərlə müqayisədə daha az və ya heç bir artım müşahidə olunmur. Bundan başqa, Avrozonada bəzi suveren dövlətlərinin və bu dövlətlərin kredit borclarına məruz qalmış maliyyə institutlarının kredit qabiliyyəti barədə qeyri müəyyənlik artmaqdadır. Belə vəziyyət Azərbaycan iqtisadiyyatını ləngidə və ya tənəzzülə uğrada, Bankın kapital vəsaitləri və onun dəyərində çıxış imkanlarına, ümumilikdə isə, onun biznes fəaliyyəti, əməliyyat nəticələri, maliyyə vəziyyəti və gələcək perspektivlərinə mənfi təsir göstərə bilər.

Azərbaycan külli miqdarda neft və qaz məhsullarının istehsalçısı və ixracatçısı olduğuna görə, ölkə iqtisadiyyatı, xüsusi olaraq, 2011-ci və 2010-cu illərdə dünya bazarlarında əhəmiyyətli dərəcədə dəyişkən olmuş neft və qaz qiymətlərinə qarşı həssasdır.

24. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Bank və onun əlaqəli tərəfləri hesab edilən törəmə müəssisələri arasında əməliyyatlar konsolidə zamanı silinmiş və bu qeyddə açıqlanmamışdır. Qrup və digər əlaqəli tərəflər arasında əməliyyatlar aşağıda açıqlanır:

Qeyd	31 dekabr 2011-ci il		31 dekabr 2010-cu il	
	Əlaqəli tərəflərin qalığı	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərin qalığı	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya
Müştərilərə kreditlər	12	265,674		186,638
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		167	1,820	
-Qrupun əsas idarə heyəti		55	105	
Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	12	(8,094)		(8,462)
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		(3)	(14)	
-Qrupun əsas idarə heyəti		(2)	(3)	
Müştərilərə verilən kreditlər	19	206,158		155,756
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		2,543	2,952	
-Qrupun əsas idarə heyəti		4,485	4,503	
Digər öhdəliklər	20	2,323		3,975
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		1,413	874	
Subordinasiya borcu	21	2,816		2,856
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		826	837	
Kreditlər üzrə öhdəliklər və istifadə edilməmiş kredit xəttləri	23	9,117		4,534
- Qrupun əsas idarə heyəti		59	-	

	Qeyd	31 dekabr 2011-ci il		31 dekabr 2010-cu il	
		Əlaqəli tərəflərin qalığı	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərin qalığı	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya
Buraxılan zəmanətlər	23		2,510		4,223
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		567		-	

Direktorlara və digər əsas idarə heyəti üzvlərinə əmək haqqları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2011-ci il tarixinə bitən il		31 dekabr 2010-cu il tarixinə bitən il	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya
Əsas idarə heyətinə ödəmələr (8 sayılı Qeyd)				
- məvaciblər və digər qısa müddətli güzəştlər	(3,517)	(11,257)	(2,872)	(8,382)
- sosial müdafiə xərcləri	(774)	(1,972)	(632)	(1,857)
Cəmi əsas idarə heyəti ödəmələri	(4,291)	(13,229)	(3,504)	(10,239)

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə uçotda tanınmış aşağıdakı məbləğlər 31 dekabr 2011 və 2010-cu il tarixlərinə bitən illər üzrə mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda daxil edilmişdir:

	Qeydlər əməliyyatlar	31 dekabr 2011-ci il		31 dekabr 2010-cu il	
		Əlaqəli tərəflərlə	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatı müddəası üzrə ümumi kateqoriya
Faiz gəlirləri			62,892		43,132
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		95		388	
- Qrupun əsas idarə heyəti		13		28	
Faiz xərcləri			(23,525)		(18,862)
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		(232)		(442)	
- Qrupun əsas idarə heyəti		(655)		(293)	
Kreditin dəyərsizləşməsi zərəri üzrə ehtiyat	5		(1,304)		(2,143)
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		11		(134)	
- Qrupun əsas idarə heyəti		1		(13)	
Haqq və komissiya gəlirləri	6		5,168		3,506
- Səhmdarlar və Qrup səhmdarlarının mühüm payı olduğu müəssisələr		24		19	
- Qrupun əsas idarə heyəti		2		2	
Əməliyyat xərcləri	8		(4,406)		(3,251)
- shareholders and entities in which a substantial interest is owned by shareholders of the Group		(471)		(271)	

25. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyər ləğvetmə və ya məcburi satış əməliyyatından fərqli olaraq tərəflərin öz istəyi və məlumatı ilə onlar arasında alətin birbaşa sövdələşmə yolu ilə mübadilə edilə biləcəyi məbləğ kimi müəyyən olunur.

Ədalətli dəyəri balans dəyərində yaxın olan aktivlər

Qısa – müddətli ödəmə dövrü (3 aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəliklər halında belə ehtimal edilir ki, onların balans dəyəri ədalətli dəyərində yaxındır. Belə ehtimal tələb olunanadək depozitlərə və ödəniş müddəti müəyyən olunmamış əmanət hesablarına da qarşı tətbiq olunur.

Banklara və digər borc qiymətli kağızlarına verilmiş kreditlər və avanslar

Banklara və digər borc qiymətli kağızlarına verilmiş kredit və avansların ədalətli dəyəri aşağıda qiymətləndirmə üsullarında təsvir olunduğu kimi ədalətli dəyər üzrə hesablanan maliyyə alətləri üzrə eyni qiymətləndirmə üsulundan istifadə etməklə hesablanır.

Müştərilərə və digər borc qiymətli kağızlarına verilmiş kreditlər və avanslar

Fərdi müştərilərə kreditlər və avanslar həm dəyişən, həm də sabit faiz dərəcələri ilə təqdim olunur. Azərbaycan Respublikasında heç bir ikinci dərəcəli bazar fəaliyyət göstərmədiyindən, bu portfel üçün dəqiq bazar qiymətləri də mövcud deyil.

- (a) Dəyişən dərəcə – Rəhbərlik hesab edir ki, cari dərəcə ədalətli dəyər kimi qəbul edilə bilər.
- (b) Sabit dərəcə – Bəzi təminatlı kreditlər sabit dərəcə ilə verilir. Bu kreditlərin ədalətli dəyəri ödəniş müddəti sabit dövrün qalan hissəsinə bərabər olan bənzər kreditlər üzrə hesabat tarixinə mövcud olan bazar dərəcələrinə istinadən hesablanır.

Satıla bilən maliyyə alətləri

Qiymətləndirmə üsulu və ya qiymətləndirmə modelindən istifadə etməklə qiymətləndirilən satıla bilən maliyyə aktivləri qeydiyyatdan keçməmiş kapital və borc qiymətli kağızlarından ibarətdir.

Bu aktivlər müşahidə edilən və edilməyən məlumatlardan istifadə edən modellərdən istifadə etməklə qiymətləndirilir. Modellərə müşahidə edilməyən vasitələrə sərmayə edilənin gələcək maliyyə fəaliyyəti, risk profilinə dair təxminlər, onun fəaliyyət göstərdiyi sənaye və coğrafi mühitinə dair iqtisadi ehtimallar daxildir.

Aşağıdakılar istisna olmaqla, Qrup rəhbərliyi maliyyə aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin onların balans dəyərində yaxın olmasını düşünür.

Kapital satıla bilən investisiyaların tərkibinə daxil edilmiş kapital qiymətli kağızlarının ədalətli dəyəri düzgün şəkildə hesablanma bilmir. 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə onların balans dəyəri müvafiq olaraq 190 min və 167 min manat təşkil etmişdir. Belə səhmlər açıq satışa verilmədiyindən və ədalətli dəyərin hesablanmasında tətbiq oluna biləcək çox saylı müxtəlif rəqəmlər ortaya çıxdığından, onların ədalətli dəyərinin hesablanması mümkün hesab edilmir.

Bankın qiymətləndirmə üsulu və uçotda ədalətli dəyərlə tanınmış satıla bilən investisiya üzrə ədalətli dəyərin kateqoriyalaşdırılması ierarxiyası müşahidə oluna bilən giriş məbləğlərin (səviyyə 2) qiymətləndirilməsi üsulundan ibarətdir. Müşahidə oluna bilən giriş məbləğlərdən istifadə edilməklə aparılan qiymətləndirmə üsulu (səviyyə 2) – bütün əsas giriş məbləğləri istər birbaşa, istərsə də dolayısı ilə müşahidə oluna bilən giriş məbləğlərə əsaslanan qiymətləndirmələrdən, habelə fəal hesab edilməyən bazarlarda adi sövdələşmələrin müəyyən olunmuş bir və ya bir neçə müşahidə olunan qiymətlərinə əsaslanan qiymətləndirmələrdən ibarətdir.

26. KAPİTAL ADEKVATLIĞI

Bank fəaliyyətinə xas olan riskləri ödəmək üçün fəal idarə edilən kapital bazasına malikdir. Bank kapitalının adekvatlığına ona nəzarətin digər üsulları arasında ARMB tərəfindən müəyyən edilmiş əmsallardan istifadə etməklə nəzarət edilir.

Bank kapitalını idarə edərək rəhbərliyin əsas məqsədləri aşağıdakılardır: (i) ARMB tərəfindən müəyyən edilmiş kapital tələblərinə əməl etmək, (ii) Bankın fasiləsiz fəaliyyətini davam etdirməsi qabiliyyətini qoruyub saxlamaq və (iii) biznesini dəstəkləmək və səhmdar dəyərini artırmaq üçün güclü kredit səviyyəsi və sağlam kapital əmsalını saxlamaq. ARMB tərəfindən müəyyən edilmiş kapital adekvatlığı əmsallarına uyğunluğa tərkibindəki hesablamalara baxılmaqla hər ay nəzarət edilir və İdarə Heyətinin Sədri və Bankın Baş Mühasibi tərəfindən imza edilir. Kapitalın idarə edilməsinin digər məqsədləri illik qiymətləndirilir.

ARMB-nin kapital adekvatlığı əmsalı

ARMB hər bank və ya bank qrupundan aşağıdakıları tələb edir:

- səhmdar kapitalını 10,000 min manat məbləğində minimum səviyyəsini saxlamaq (2010: 10,000 min manat);
- risklə ölçülən aktivlərə ümumi tənzimləyici kapital əmsalını ('ümumi kapital əmsalı') müəyyən edilmiş minimum 12% və ya ondan yuxarı həddə saxlamaq (2010: 12%);
- risklə ölçülən aktivlərə 1-ci dərəcəli əmsalı müəyyən edilmiş minimum 6% (2010:6%) və ya ondan yuxarı həddə saxlamaq.

Rəhbərlik Bankın 2011-ci il ərzində kapital adekvatlığı əmsalına əməl etməsini zənn edir.

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu illər üzrə Bankın kapital adekvatlıq əmsalı aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	2011	2010
1-ci dərəcəli kapital	52,792	20,780
2-ci dərəcəli kapital	7,241	19,847
Çıxılsın: kapitaldan tutma	(290)	(446)
Cəmi tənzimləyici kapital	59,743	40,181
Risk dərəcəsi ilə ölçülmüş aktivlər	283,680	198,705
1-ci dərəcəli kapital adekvatlıq əmsalı	18.51%	10.30%
Cəmi kapital adekvatlıq əmsalı	21.03%	20.20%

27. RISKİN İDARƏ EDİLMƏ SİYASƏTİ

Risklərin idarə edilməsi Qrupun bankçılıq fəaliyyəti üçün fundamental hesab edilir və Qrup əməliyyatlarının əsas elementini təşkil edir. Qrup əməliyyatlarına xas olan əsas risklər aşağıdakılarla bağlıdır:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski

Qrup effektiv və səmərəli riskin idarəedilməsi prosesinin tətbiqinin önəmli olması faktını qəbul edir. Belə prosesin tətbiqinə imkan yaratmaq üçün Qrup riskin idarəedilməsi çərçivəsini yaratmışdır ki, bunun əsas məqsədi də Qrupu risklərdən qorumaqdan və Qrupa qarşıda qoyulmuş fəaliyyət məqsədlərinə nail olması üçün imkan yaratmaqdan ibarətdir. Risklərin idarəedilməsi çərçivəsi vasitəsilə Qrup aşağıdakı risklərin idarə edilməsini həyata keçirir:

Kredit riski

Qrup maliyyə aləti üzrə bir tərəfin öhdəliyini yerinə yetirə bilməməsi və nəticədə digər tərəfin itkilərə uğraması ilə bağlı riskdən ibarət olan kredit riskinə məruzdur.

Riskin idarəedilməsi və monitorinqi müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində həyata keçirilir. Bu proseslər Kredit Komitəsi və Qrupun İdarəetmə Şurası tərəfindən icra edilir. Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı müraciət edilməyə qədər, kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalan üçün təsdiqlənmiş məhdudiyyətlər və ya kredit sazişinə edilmiş düzəlişlər və sair) filialın riskin idarəedilməsi üzrə direktoru yaxud Risklərin İdarəedilməsi Departamenti tərəfindən təhlil edilir və təsdiqlənir. Gündəlik riskin idarəedilməsi prosesi Kredit Departamentlərinin Rəhbərləri yaxud Filialların Kredit Şöbələri tərəfindən həyata keçirilir.

Grup bir borcalan yaxud borcalanlar qrupları və sənaye seqmentləri üzrə qəbul edilmiş risklərin məbləğini məhdudlaşdırmaqla üzərinə götürdüyü kredit riskləri səviyyəsini strukturlaşdırır. Borcalan yaxud məhsul (sənaye sektoru) üzrə kredit riski səviyyəsinə qarşı qoyulmuş məhdudiyət İdarəetmə Şurası tərəfindən rüblük təsdiqlənir. Banklar və brokerlər daxil olmaqla hər hansı bir borcalan halında riskə məruzqalma həddi daha sonra balans və balansdan kənar müddəalarla bağlı riskləri əhatə etməklə Kredit Komitəsi tərəfindən müəyyən olunmuş alt-limitlərlə məhdudlaşır. Limitlər müqabilində faktiki riskə məruzqalma hallarına gündəlik nəzarət olunur.

Müvafiq hesab edilən hallarda və əksər kreditlərlə əlaqədar olaraq Qrup girov, eləcə də fərdi və korporativ zəmanətlər qəbul edir. Bəzi kredit məbləğləri qeyd olunan təminat vasitələrinin mövcud olmadığı fərdi şəxslərə verilmiş kreditlərdən ibarətdir. Belə kreditlər davamlı olaraq nəzarətdə saxlanılır və illik yaxud daha qısa müddətlərdə təhlil edilir.

Kreditlərin ayrılması üzrə öhdəliklər kredit, zəmanət və ya akredativ formasında çıxış edən istifadə edilməmiş kredit vəsaitlərdən ibarətdir. Balansdan kənar uçotda olan maliyyə alətləri üzrə kredit riski müqavilə tərəfinin müqavilə şərtləri və müddəalarına əməl edə bilməməsi nəticəsində zərərin baş verməsi mümkünlüyü kimi müəyyən olunur. Kreditin ayrılması öhdəliyi üzrə kredit riskinə gəldikdə isə, Qrup realizə edilməmiş belə öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər potensial zərər riski ilə üzleşir. Lakin, zərərin ehtimal edilən məbləği realizə edilməmiş kredit öhdəliklərindən azdır, ona görə ki, kreditin ayrılması üzrə öhdəliklərin əksəriyyəti müştərilərin xüsusi kredit standartlarına davamlı qaydada cavab verə bilməsindən asılı olaraq şərti götürülür. Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat və maliyyə alətləri halında olduğu kimi, riskin təsir nəticələrinin yumuşaldılması üçün limitləri və cari monitoring prosesini tətbiq etməklə kreditlərin verilməsinin təsdiqlənməsi proseduruna əsaslanan eyni kredit siyasətini şərti öhdəliklərə də qarşı istifadə edir. Qrup balansdan kənar uçotda əks etdirilən şərti öhdəliklərin ödəniş müddətinə qədər dövrü nəzarətdə saxlayır, çünki daha uzun-müddətli öhdəliklər qısa-müddətli kredit öhdəlikləri ilə müqayisədə daha çox kredit riski dərəcəsinə məruz qalır.

Kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi

Qrupun kredit riskinə məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişiri və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatı, eləcə də balansdan kənar hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri ilə bağlı kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi göstərilir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri halında kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi həmin aktivlərin hər hansı əvəzləşmədən və girov sövdələşməsindən qabaq balans dəyərinə bərabərdir. Qrupun şərti öhdəlikləri və kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəlik üzrə kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi isə, qarşı tərəfin öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə həmin alətlərin müqavilə üzrə məbləğlərindən ibarət olur ki, bu halda da qarşı iddialar, girov və təminatlar dəyərini itirir.

	31 dekabr 2011-ci il üzrə maksimum riskə məruz qalma	31 dekabr 2010-cu il üzrə maksimal riskə məruz qalma
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (kassadakı qalıq istisna olmaqla)	10,253	8,348
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	5,574	4,946
Müştərilərə kreditlər	257,580	178,176
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	8,501	26,449
Digər borc qiymətli kağızları	5,012	3,617
Digər maliyyə aktivləri	377	300
Öhdəliklər və şərti öhdəliklər	12,871	9,944

Girov və digər kredit təminatları

Tələb olunan girovun məbləği və növü tərəfdaşın kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girovların növləri və qiymətləndirmə parametrlərinin məqbuluğuna dair prinsiplər icra edilir.

Əldə edilən əsas girov növləri aşağıdakılardır:

- Avtomobil krediti üzrə: pul vəsaiti, avtomobili saxlama hüququ, üçüncü tərəf zəmanətləri
- Biznes kreditləri üzrə: daşınmaz əmlak üzrə xərclər, inventar və ticarət üzrə debitor borclar, üçüncü tərəf zəmanətləri

- İstehlakçı kreditləri: pul vəsaiti, kreditli istehlak avadanlıqlarının xərcləri, üçüncü tərəf zəmanətləri, yaşayış mülkü üzərində girov
- Mikro kreditlər üzrə: pul vəsaiti, inventar və ticarət üzrə debitor borclar, üçüncü tərəf zəmanətləri, daşınmaz əmlak üzrə xərclər
- Kart üzrə kreditlər: pul vəsaitləri, üçüncü tərəf zəmanətləri.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərində nəzarət edir, əsas müqaviləyə uyğun olaraq əlavə girov tələb edir, və kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatın adekvatlığına baxış zamanı girovun bazaar dəyərində nəzarət edir.

Balansdan kənar risk

Qrup balans uçotu halında olduğu kimi, əsas etibarlı ilə, balansdan kənar müddəalar halında da risklərin idarə edilməsi üzrə eyni siyasətləri tətbiq edir. Kreditlərin ayrılmasına öhdəliklər halında isə, həmçinin kredit və avanslar halında olduğu kimi, müştərilər və qarşı tərəflər ilə bağlı eyni kredit riskinin idarə edilməsi siyasətləri tətbiq olunur. Girov qarşı tərəfin imkanları və əməliyyatın mahiyyətindən asılı olaraq tələb edilə bilər.

Maliyyə aktivlərinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti Bankın daxili kredit reytingi ilə idarə olunur. Aşağıdakı cədvəldə Bankın kredit reytingi sistemi əsasında maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda kreditlə bağlı maddələr üzrə aktivin sinfinə görə kredit keyfiyyəti göstərilir. Aşağıdakı cədvəldə adətən hökumət təminatı və ya çox yaxşı girovla təmin edilmiş kredit riskinin minimum səviyyəsinə malik olan yüksək dərəcəli banklara və müştərilərə verilən kreditlərin yekunu göstərilmişdir. Yaxşı maliyyə vəziyyəti olan və yaxşı borc xidməti olan digər kreditörler da standart səviyyəyə daxil edilmişdir. Sub-standart səviyyə fərdi dəyərsizləşməmiş, lakin standart səviyyədən aşağı kreditlərdən ibarətdir. Yüksək dərəcəli investisiya qiymətli kağızları çox aşağı ödəməmə ehtimalı və risksiz dərəcəsi olan hökumət və onun qurumları tərəfindən buraxılan kağızlardır.

	Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş				Vaxtı keçmiş, dəyərsizləşməmiş	Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş	Cəmi 2011-ci il
	Qeyd	Yüksək dərəcə	Standart Dərəcə	Sub-standart Dərəcə			
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	11	556	5,018	-	-	-	5,574
Müştərilərə verilən kreditlər:	12						
Avtomobil kreditləri		-	55,386	-	4,884	-	60,270
Biznes kreditləri		-	20,229	-	2,530	1,611	24,370
İstehlakçı kreditləri		2,151	150,004	-	4,304	-	156,459
Mikro kreditlər		3	19,431	-	454	-	19,888
Kartlar		1,608	2,891	-	188	-	4,687
		3,762	247,941	-	12,360	1,611	265,674
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	13	8,501	190	-	-	-	8,691
Digər borc qiymətli kağızları	14	5,012	-	-	-	-	5,012
Cəmi		17,831	253,149	-	12,360	1,611	284,951

Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş							
Qeyd	Yüksək dərəcə	Standart Dərəcə	Sub- standart Dərəcə	Vaxtı keçmiş, dəyərsiz- ləşməmiş	Fərdi şəkilə dəyərsiz- ləşmiş	Cəmi 2010-cu il	
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	11	477	4,469	-	-	-	4,946
Müştərilərə verilən kreditlər:	12						
Avtomobil kreditləri		1,617	55,719	-	3,955	-	61,291
İstehlakçı kreditləri		870	70,923	-	2,401	-	74,194
Mikro kreditlər		6	15,113	-	1,441	-	16,560
Kartlar		944	4,841	-	506	-	6,291
		3,511	169,177	-	13,445	505	186,638
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	13	26,449	167	-	-	-	26,616
Digər borc qiymətli kağızları	14	3,617	-	-	-	-	3,617
Cəmi		34,054	173,813	-	13,445	505	221,817

Bankın siyasəti düzgün və ardıcıl risk reytingini kredit portfelində saxlamaqdır. Bu bütün biznes və məhsullar üzrə müvafiq risklərin bir istiqamətdə idarə edilməsi və kreditə məruz qalmanın müqayisəsini tənzimləndirir. Reyting sistemi tərəfdaş riskinin ölçülməsi üçün əsas vəsaitləri təmin etmək məqsədilə emal edilmiş bazar məlumatları ilə birləşdirilmiş müxtəlif maliyyə təhlilləri ilə dəstəklənir. Bütün daxili risk reytingləri müxtəlif kateqoriyalara uyğun ölçülür və Bankın reyting siyasətinə uyğun yaradılır. Müvafiq risk reytingləri daima qiymətləndirilir və yeniləndirilir.

Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlərin maliyyə aktivlərinin sinfinə görə köhnəlmə təhlili:

	30 gündən az	31-60 gün	61-90 gün	90 gündən artıq	Cəmi 2011-ci il
Müştərilərə kreditlər:					
Avtomobil kreditləri	115	970	605	3,194	4,884
Biznes kreditləri	465	23	154	1,888	2,530
İstehlakçı kreditləri	83	559	415	3,247	4,304
Mikro kreditlər	21	46	14	373	454
Kartlar	36	18	2	132	188
Cəmi	720	1,616	1,190	8,834	12,360
Müştərilərə kreditlər:					
Avtomobil kreditləri	163	753	451	2,588	3,955
Biznes kreditləri	966	730	143	3,303	5,142
İstehlakçı kreditləri	192	359	122	1,728	2,401
Mikro kreditlər	25	36	30	1,350	1,441
Kartlar	72	46	16	372	506
Cəmi	1,418	1,924	762	9,341	13,445

Şərtləri yenidən razılaşdırılmış maliyyə aktivlərinin sinfinə görə balans dəyəri

Aşağıdakı cədvəldə sinfinə görə razılaşdırılmış maliyyə aktivlərinin balans dəyəri göstərilmişdir:

	2011-ci il	2010-cu il
Müştərilərə kreditlər:		
Avtomobil kreditləri	-	146
Biznes kreditləri	-	-
İstehlakçı kreditləri	113	172
Mikro kreditlər	14	-
Kartlar	-	24
Cəmi	127	342

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi

Kreditin dəyərsizləşməsi üzə qiyətləndirmələrdə əsas diqqətə layiq məsələlər müxtəlif vaxt həddlərində vaxtı keçmiş qalıq həcmnin hərəkətini ölçən **roll-rate** modeli ilə təmin edilən məlumatlara əsaslanır. Bank iki sahədə dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsini idarə edir: fərdi qiymətləndirilmiş ehtiyatlar və birgə qiymətləndirilmiş ehtiyatlar.

Fərdi qiymətləndirilən ehtiyatlar

Bank fərdi əsasda hər fərdi əhəmiyyətli kredit üçün müvafiq ehtiyatları müəyyən edir. Ehtiyat məbləğinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınan maddələrə tərəfdaşın biznes planının dayanıqlılığı, onun maliyyə çətinliyi yaranan zaman fəaliyyətini yaxşılaşdırması bacarığı, proqnozlaşdırılan fakturalar, iflasa uğradığı halda gözlənilən dividend ödənişi, digər maliyyə yardımının mövcudluğu, gerçəkləşə bilən girov dəyəri və gözlənilən pul vəsaiti hərəkətinin müddəti daxildir. Dəyərsizləşmə zərəri gözlənilməz halların daha ətraflı diqqət tələb etməsinə qədər hər hesabat tarixində qiymətləndirilir.

Birgə qiymətləndirilən ehtiyatlar

Ehtiyatlar fərdi əhəmiyyəti olmayan kreditlər üzrə zərər (kredit kartları, yaşayış girovu və təminatlı istehlakçı krediti daxil olmaqla) üzrə birgə, fərdi dəyərsizləşmə sübutunun olmadığı fərdi əhəmiyyətli kreditlər üzrə qiymətləndirilir. Ehtiyatlar hər portfelin ayrıca baxılması olmaqla hər hesabat tarixində qiymətləndirilir.

Birgə qiymətləndirmədə fərdi qiymətləndirmənin obyektiv sübutu olmadığı halda belə portfeldə mövcud olması ehtimal edilən dəyərsizləşmə nəzərə alınır. Dəyərsizləşmə zərəri **roll-rate** modeli qiymətləndirməsini nəzərə almaqla hesablanır. Sonra dəyərsizləşmə ehtiyatı Bankın ümumi siyasəti ilə uyğunluğun təmin edilməsi məqsədilə kredit rəhbərliyi tərəfindən baxılır.

Maliyyə zəmanətləri və akkreditivlər kreditlərə oxşar tərzdə qiymətləndirilir və ehtiyatı yaradılır.

Coğrafi təmərküzləşmə

Riskin idarəedilməsi Komitəsi qanunvericilik və qanuni tənzimləmə arenasında müşahidə olunan risklərə nəzarət edir və onların Qrupun fəaliyyətinə təsirini qiymətləndirir. Belə yanaşma Banka Azərbaycan Respublikasının investisiya mühitindəki tərəddüdlərdən yaranan itkiləri azaltmaq üçün imkan yaradır.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi təmərküzləşməsi aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri- İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2011-ci il Cəmi
QEYRİ-DERİVATİV MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15,133	64	2,779	17,976
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	5,018	-	556	5,574
Müştərilərə verilən kreditlər	257,580	-	-	257,580
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	8,691	-	-	8,691
Digər borc qiymətli kağızları	5,012	-	-	5,012
Digər maliyyə aktivləri	377	-	-	377
Cəmi qeyri-derivativ maliyyə aktivləri	291,811	64	3,335	295,210
QEYRİ-DERİVATİV MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklar və digər maliyyə institutları qarşısındakı öhdəliklər	30,214	732	7,044	37,990
Müştərilər qarşısındakı öhdəliklər	206,158	-	-	206,158
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,887	-	-	1,887
Subordinasiya borcu	-	1,990	826	2,816
Cəmi qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri	238,259	2,722	7,870	248,851
QEYRİ-DERİVATİV MALİYYƏ ALƏTLƏRİ ÜZRƏ XALIS MÖVQE	53,552	(2,658)	(4,535)	46,359
	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri- İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2010-ci il Cəmi
QEYRİ-DERİVATİV MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	14,109	71	2,875	17,055
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	3,410	1,059	477	4,946
Müştərilərə verilən kreditlər	178,176	-	-	178,176
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	26,616	-	-	26,616
Digər borc qiymətli kağızları	3,617	-	-	3,617
Digər maliyyə aktivləri	300	-	-	300
Cəmi qeyri-derivativ maliyyə aktivləri	226,228	1,130	3,352	230,710
QEYRİ-DERİVATİV MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklar və digər maliyyə institutları qarşısında öhdəliklər	27,717	6,282	5,585	39,584
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	155,756	-	-	155,756
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,110	-	-	2,110
Subordinasiya borcu	-	2,019	837	2,856
Cəmi qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri	185,583	8,301	6,422	200,306
QEYRİ-DERİVATİV MALİYYƏ ALƏTLƏRİ ÜZRƏ XALIS MÖVQE	40,645	(7,171)	(3,070)	30,404

Likvidlik riski

Likvidlik riski ödənilməli olduğu dövrdə depozitlərin çıxarılması tələbi və maliyyə alətləri ilə bağlı digər maliyyə öhdəliklərinin qarşılınması üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

APİK belə növ riskləri ödəniş müddətinin təhlili yolu ilə nəzarətdə saxlamaqla Qrupun növbəti maliyyə ili üçün strategiyasını müəyyənləşdirir. Cari likvidlik onun saxlanılması və pul vəsaitləri axınının optimallaşdırılması üçün valyuta bazarında ticarət əməliyyatlarında iştirak edən Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Qrup aktivlər/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və bank əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri axınlarının gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Rəhbərlik depozitlərin çıxarılması tələbinin qarşılınması üçün ödənilmə müddəti çatmış vəsaitlər üzrə minimal məbləğ həddlərini və belə tələblərin gözlənilməz məbləğlərdə irəli sürüldüyü təqdirdə təmin edilməsi üçün istifadəyə hazır olmalı banklar arası və digər borc vəsaitlərinin minimal məbləğinə qarşı məhdudiyətlər müəyyənləşdirir.

Aşağıdakı cədvəldə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında likvidlik riskinin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bu təqdimat Qrupun əsas idarə heyətinə Qrup daxilində verilmiş məlumatlara əsaslanır.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə maliyyə öhdəlikləri	3 aydan az	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Cəmi
Banklar və digər maliyyə institutları qarşısında öhdəliklər	7,195	15,193	16,547	2,578	41,513
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	27,107	106,952	82,653	5	216,717
Digər öhdəliklər	-	1,887	-	-	1,887
Subordinasiya borcu	166	309	1,647	3,181	5,303
Cəmi diskontlaşdırılmamış maliyyə öhdəlikləri	34,468	124,341	100,847	5,764	265,420

31 dekabr 2010-cu il tarixinə maliyyə öhdəlikləri	3 aydan az	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Cəmi
Banklar və digər maliyyə institutları qarşısında öhdəliklər	12,336	15,736	9,717	2,026	39,815
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	50,674	73,597	56,424	14	180,709
Digər öhdəliklər	2,109	1	-	-	2,110
Subordinasiya borcu	78	286	1,455	3,598	5,417
Cəmi diskontlaşdırılmamış maliyyə öhdəlikləri	65,197	89,620	67,596	5,638	228,051

Aşağıdakı cədvəldə müqavilənin ödəmə tarixinə görə aktiv və öhdəliklərinin təhlili göstərilmişdir.

	31 dekabr 2011-ci il			31 dekabr 2010-cu il		
	Bir il	Bir ildən artıq	Cəmi	Bir il	Bir ildən artıq	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	17,976	-	17,976	17,055	-	17,055
Banklar və digər kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər	453	5,121	5,574	4,946	-	4,946
Müştərilərə verilən kreditlər	181,848	75,732	257,580	119,706	58,470	178,176
Satıla bilən investisiya qiymətli kağızları	8,501	190	8,691	26,449	167	26,616
Digər borc qiymətli kağızları	5,012	-	5,012	3,617	-	3,617
Əmlak və avadanlıq	-	9,684	9,684	-	8,620	8,620
Qeyri-maddi aktivlər	-	290	290	-	292	292
Digər aktivlər	2,386	104	2,490	518	87	605
Cəmi aktivlər	216,176	91,121	307,297	172,291	67,636	239,927
Banklar və digər kredit institutları qarşısında öhdəliklər	22,641	15,349	37,990	29,287	10,297	39,584
Müştərilərə qarşısında öhdəliklər	140,759	65,399	206,158	112,596	43,160	155,756
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	86	-	86	18	-	18
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	-	708	708	-	1,433	1,433
Digər öhdəliklər	910	1,413	2,323	3,101	874	3,975
Subordinasiya borcları	64	2,752	2,816	64	2,792	2,856
Cəmi öhdəliklər	164,460	85,621	250,081	145,066	58,556	203,622
Xalis	51,716	5,500	57,216	27,225	9,080	36,305

Bazar riski

Bazar riski bazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin yaxud onların tərəddüdlərinin Bankın gəlir və ya kapitalına yaxud da onun biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir. Bank hər hansı əhəmiyyətli kapital, korporativ sabit mənfəət və ya derivativ holdinqinə malik deyildir.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski faiz dərəcəsində dəyişikliklərin gələcək pul vəsaiti axınlarına və ya maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərində təsir göstərmə imkanından yaranır. Risk borclar və aktivlərin mübadilə kursunu müqayisə etməklə Bank tərəfindən idarə olunur. Bundan başqa, APİK rüblük əsasda aktiv və öhdəliklərin faiz dərəcəsi strukturunun ətraflı təhlili ilə ümumi faiz dərəcəsinə baxış keçirir. Növbəti cədvəldə Bankın gəlir haqqında hesabatında bütün digər sabit saxlanılan dəyişənləri ilə birlikdə faiz dərəcələrində ağılabatan mümkün dəyişikliyə həssaslığı nümayiş etdirilir.

Gəlir hesabatında həssaslıq 31 dekabr tarixində saxlanılan alqı-satqı edilməyən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin mübadilə kursuna əsaslanan bir il üzrə xalis faiz gəlirində faiz dərəcələrindəki ehtimal edilən dəyişikliyin təsiridir.

Valyuta	% dərəcəsində artım 2011	Xalis faiz gəlirinin həssaslığı 2011	Kapital həssaslığı 2011	% dərəcəsində artım 2010	Xalis faiz gəlirinin həssaslığı 2010	Kapital həssaslığı 2010
ABŞ dolları	1.0%	(75)	-	1.0%	(57)	-
Avro	1.0%	(22)	-	1.0%	(24)	-

Currency	% dərəcəsində azalma 2011	Xalis faiz gəlirinin həssaslığı 2011	Kapital həssaslığı 2011	% dərəcəsində artım 2010	Xalis faiz gəlirinin həssaslığı 2010	Kapital həssaslığı 2010
ABŞ dolları	(1.0%)	75	-	1.0%	57	-
Avro	(1.0%)	22	-	1.0%	24	-

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta mübadiləsi dərəcələrində dəyişikliklər nəticəsində maliyyə alətinin dəyərində təərəddüd etdiyi riskdir. Bankın Nəzarət Şurası ARMB qaydaları əsasında valyuta ilə mövqelər üzərində müəyyən edilmiş limitlərə malikdir. Xəzinədarlıq Şöbəsi gündəlik əsasda Bankın valyuta mövqeyinə nəzarət edir.

Aşağıdakı cədvəldə Bankın qeyri ticarət monetary aktivləri və öhdəlikləri, proqnozlaşdırılan pul vəsaiti axınlarına 31 dekabr tarixində əhəmiyyətli məruz qaldığı məzənnələr göstərilmişdir. Təhlildə gəlir hesabatında sabit saxlanılan bütün digər dəyişənlərlə birlikdə manat əleyhinə valyuta məzənnəsi dərəcəsinin ağılabatan mümkün hərəkətinin təsiri hesablanır. Kapitala təsir gəlir haqqında hesabatla təsirdən fərqlənir. Cədvəldəki mənfi məbləğ gəlir hesabatı və ya kapitalda potensial xalis azalmanı əks etdirdiyi halda müsbət məbləğ xalis potensial artmanı əks etdirir.

Valyuta	%-lə məzənnə dərəcəsində artım 2011	Vergidən əvvəl gəlirə təsir 2011	%-lə məzənnə dərəcəsində artım 2010	Vergidən əvvəl gəlirə təsir 2010
ABŞ dolları	10%	(598)	8.35%	(157)
Avro	10%	1	14.70%	(199)

Valyuta	%-lə məzənnə dərəcəsində azalma 2011	Vergidən əvvəl gəlirə təsir 2011	%-lə məzənnə dərəcəsində azalma 2010	Vergidən əvvəl gəlirə təsir 2010
ABŞ dolları	(10%)	598	(8.35%)	157
Avro	(10%)	(1)	(14.70%)	199

Qiymət riskli məhsullar

Qrup ümumi və konkret bazar tərəddüdlərinə məruz qalan məhsullarının qiymət riskləri ilə üzləşir.

Qrup bazar şərtlərində əks dəyişikliklərdən yarana bilən potensial zərərin dövrü qiymətləndirməsi və müvafiq **stop-loss** limitləri, hədd və girov tələblərini saxlamaqla qiymət riskini idarə edir. Qaytarılmamış kredit öhdəliklərinə gəldikdə Qrup belə öhdəliklərin cəminə bərabər məbləğdə zərərle potensial üzləşir. Bununla belə, zərərin ehtimal edilən məbləği ondan daha azdır, belə ki, əksər öhdəliklər kredit müqavilələrində təsbit edilmiş müəyyən şərtlərdən asılıdır.

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski sistemin işləməməsi, insan səhvi, saxtakarlıq və ya xarici hadisələrin təsiri nəticəsində yaranan zərər riskidir. Nəzarət vasitələri işləmədikdə, əməliyyat riskləri nüfuza xələl yetirə, habelə hüquqi müdaxilə və qanuni tənzimləmə yaxud da maliyyə itkiləri ilə nəticələne bilər. Qrup bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını güman etməsə də belə, belə riskləri nəzarət çərçivəsi vasitəsilə, eləcə də potensial itkilərin monitorinqi və onlara cavab tədbirlərini həyata keçirməklə idarə etməyə səy göstərir. Nəzarət tədbirlərinə vəzifələrin effektiv şəkildə bölgüsü, daxil olma, səlahiyyətlərin verilməsi və üzləşdirmə prosedurları, habelə işçilərin təhsili və qiymətləndirilməsi prosesləri daxildir.

28. BALANS TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

5 mart 2012-ci ildə Səhmdarların Ümumi Toplantısında aşağıdakılar bəyan edildi:

- 26,690 manat məbləğində 2011-ci il mənfəət ilin kapitalizasiyası. Təsdiq edilmiş adi səhmlərin sayı hər birinin nominal dəyəri 15.55 manat artmaqla 3,400,000 ədəd qalmaqdadır;
- 2011-ci il gəlirlərindən hər birinin dəyəri 0.21 manat məbləğində səhm və ya 710 min manat məbləğində dividendlər.